

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ET TERTER NOVUM ALTARIA.

X. ÉVF. 1909. 1. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEOMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÖL

KIADJA

A KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal: Bpest, IX., Üllői-ut 75

Ára egy évre 3 korona

Megjelenik minden hó közepén.

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

A katolikus olvasóközönséghez.

Az Örökimádás tizedik évfolyamába lép. Tizedik éve immár, hogy kitartással, hűséggel és becsülettel szolgáljuk a szeplőtelen zászlót, a melynek jelszava ez: Oltáriszentség! Katolikus öntudat!

Ez újesztendő küszöbén új előfizetésre szólítjuk fel a katolikus olvasóközönséget, azon szent meggyőződéssel, hogy a folyton növekedő érdeklődés és pártolás mellett mindinkább tartalmassabbá, változatosabb és érdekessé tehetjük lapunkat, hogy az újabban fellendülő katolikus sajtó igényeinek megfelelően a lelkek ezreit az eucharisztikus Úr Jézus imáadására vezessük!

Az évi előfizetés továbbra is csak 3 korona.

A ki tíz új előfizetést gyűjt és az összeget beküldi, ingyen kapja meg az oltáregyesületek ötvenéves jubileumára az 1909. év folyamán kiadandó remek kiállítású emlékkönyvünket

Az Úr Jézus áldása legyen mindnyájunkon!

Budapest, 1909. jan. 15.

az Örökimádás szerkesztősége.

Péterfillérek. (Pro Calabria.)

Marik Józsefné 20 k, Erbler Jozefa főnöknő gyűjtése 15 k, özv. Burián Nándorné ívén 24 k, Perruchon Teréz 5 k, Pálfi Mária 1 k, dr. Metzker József ívén 100 k, Kaszab József Szolnok városi közgyám 10 k, Fehérpataky Ferencz gyűjtése Nagyborove 60 k, ft. Balázs Ferencz főesp. torjai gyűjtése 100 k, Győri Ferenczné 2 k, Feleky Géza 20 k, özv. Feleky Rezsőné 20 k, Marucska Klára 20 f, Révay Olga 2 k, Bucskovics Mihály gyűjtése Mohács 10 k. 98 f, Bernát Ignác né ívén 20 k, Dix Anna 1 k, egy család 1 k, Hratkó Cecília és Valek Mária 2 k, ft. Hazay Gyula Békés-Csaba 12 k, Nagydivényi plébánia hívei 30 k, Keszegfalvi plébánia 5 k, Batizfalvi plébánia 4 k, Odeckmalovic Leopoldina Podolin 5 k, Minye Ilona ívén 32 k, Kégl Gizella ívén 17 k. 30 f, Keszeli Betti ívén 23 k. 90 f, ft. Leticz Peregrin ívén 15 k. 40 f, Nagydivényi plébánia hívei 19 k, egy budai asszony 20 k, ft. Sinkovics Frigyes gyűjtése 10 k, Kurucz Andor Svábfalva 10 k. 55 f, Adorján Bács m. plébánia hívei 10 k, ft. Holéczy Ignác a tallói hivektől 14 k, Haasz Emilia gyűjtése 101-07 f, Aigner Antonia 3 k, Bencs Mihályné 5 k.

A budapesti központi Oltáregyesület választmánya 1909-ben. Elnök: Órgróf Pallavicini Edéné. Alelnök: Kiss Aladárné. Igazgató: Kánter Károly praelatus kir. várpalotai plébános. Választmány: Gróf Almásy Dénesné IX., Erkel-u. 15. sz. Cziráky Luiza grófnő IV., Ferencziek-tere 9. Cziráky Almásy Erzsébet grófnő IV., Váci-u. 48. sz. Fejérváry Coelestin úrnő VIII., Röck Szilárd-u. 22. Felmayer Vilma úrnő VIII., Baross-u. 44. sz. Ghyczy Ida úrhölgy V., Sas-u. 11. Győry Teréz grófnő IV., Szép-u. 4. Özv. Heinrich Ferenczné úrnő VIII., Üllői-út 32. sz. Özv. gróf Korniss Miklósné VIII., Baross-u. 10. Özv. Kövér Kálmánné úrnő IV., Havas-u. 2. sz. Özv. Kürthy Antalné úrnő IV., Váci-u. 70. báró Orosdy Fülöpné VI., Damjanich-u. 12. sz. Orczy Thekla bárónő VIII., Baross-u. 10. Pálffy Anna grófnő VIII., Eszterházy-u. 44. sz. Özv. Rudnyánszky Ferenczné Szada, Seldeneck Fanny bárónő IV., Szép-u. 4. gróf Széchenyi Andor Pálné IV. Veres Pálné-u. 26. sz. Özv. Szelmayer Károlyné VII., Dob-u. 14. Török Hermin grófnő Szobráncz, báró Vécsey Józsefné, Vécsey Eszter bárónő VIII., Röck

ÖRÖKI MŰKÖR

a Központi Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

Tartalom: A gárda jelszava. — *Nagyfalusi Lajos:* Jézus szent neve. — *Makay Lajos:* Az Oltáriszentség kronológiája. — *Szohurek Antal:* Szenteltessek meg a te neved. — *Reviczky Aladár C. M.:* Szent Paszkál életrajza. — *Juhász Vincze:* A katakombák világában. — *Dávid király zsoltárkönyve:* Isten neve. — A romok városa. — Az élet kenyere. — *Prohászka Ottokár:* Elmékedések. A mágusok imája. — *Tichy Sándor C. M.:* Életképek. — Röptében a nagyvilág körül.

A GÁRDA JELSZAVA

Az eucharisztikus sajtóirodalomról.*

BORUNKNAK nagyszerű kezdeményezései a szó hatalmát hirdetik. Az emberi szó a sajtó szárnyain tovaterjedve fölébreszti a lélekben szunnyadó erőket és létrehozza a tetteket. Az élő szóról, melyet az Atyaisten az örökkévalóságban kimondott, azt mondja szent János evangéliuma kezdetén, hogy minden e világon Ő általa lett. Ez az örökkévaló isteni szó itt visszhangozik a tabernakulumban, itt imádjuk Ot az Eucharishtiában; az Oltáriszentség az Isten igéje, az az élő szó, mely a tabernakulumból belekiált a világba, hogy újjáteremtse azt. Hatalmas szavával öntudatra ébreszt. Mindannyian a hang után megyünk s a szent áldozásban mindennap ajkunkra vesszük a hatalmas isteni szót s e szóval ajkainkon megyünk az emberek közé.

S az Isten igéje izgalomba hozza az áldozó lelkeket; érezzük, hogy ez az a szó, a melyről minket katolikusokat, s minket áldozópapokat megismernek, erről ismerjük meg egymást s ezzel különböztetjük meg másoktól mindmagunkat.

Az Oltáriszentségben élő isteni szó a mi jelszavunk: a jel, a melynek ellene mondanak. Signum cui contradicetur! Így jövendölte meg azt már az agg Simeon, midőn halála előtt ajkára vette és megcsókolta a gyermek Jézust, Istennek élő igéjét. Ellene mondanak az élő igének mindazok, kiknek fáj az Ő hatalmas szava; hiszen Ő ébreszti föl a bűnösöket, s az Ő szava derít fényt tetteikre. Ezért fáj az Oltáriszentség a

* Makay Lajos beszéde a VIII. országos katolikus nagygyűlésen tartott eucharisztikus értekezleten.

szociáldemokráciának, s ezért súgja meg ösztönük, hogy ez a jel, a melynek ellene kell mondani. Tudják, hogy ez a keresztény társadalom megteremtője s a katholicizmus szive dobbanása. Azon napon, midőn jelszavunk mellett tanúságot tettünk s az Oltáriszentséget diadallal körülhordoztuk, a szociáldemokrácia az utcán és a sajtóban támadta meg az Oltáriszentséget, hivatalos közlönye pedig ily vezércikket közölt: Az Oltáriszentség tüntető sétája. Hasábokon át szórta rágalmaikat és szította a gyűlöletet. S nem volt, ki ezt a blasphemiat megtorolja! Ily tünetek arcunkba kergetik a vért; s midőn azt látjuk, hogy a sajtóban, a nyilvánosság előtt hurczolják meg legdrágább kincsünket, az Oltáriszentségben élő szent ígét, a kinek hivatott szolgálói és hirdetői vagyunk, fölébred bennünk az öntudat és tetté lesz az elhatározás, hogy egy életerős, hatalmas sajtót kell teremteni az Oltáriszentség szolgálatára. Bele kell vinnünk e legdrágább jelszavunkat a küzdelembe, meg kell teremtenünk az agítálni tudó és akaró eucharisztikus irodalmat.

✕ Ha van valaki, a kinek az Oltáriszentségről élő szóval is, írásban is tanúságot tennie kell és tanúságot tennie lehet, az maga az áldozópap, Jézusnak alteregoja, az Eucharisztia képemása. Mi Jézussal élünk ép úgy mint az apostolok. Az Oltáriszentséggel élünk, beszélünk, társalgunk, hozzá imádkozunk, róla elmélkedünk, Ő vele dolgozunk. Szükségét érzem, hogy tanúskodjam róla, necessitas mihi incumbit et vae mihi, si non praedicem. Hisz az Eucharisztia maga is egy evangélium, egy örvendetes hír mindazok számára, kik megváltásért esedeznek.

Ha tehát Krisztus apostola vagyok és együtt apostolkodunk az eucharisztikus Jézussal, leszek evangélistája is az eucharisztikus Üdvözítőnek. Megírom az Eucharisztia evangéliumát, az Úr Jézusnak az Oltáriszentségben való életét. Ha lelkipásztor vagyok, tanúskodhatom róla, hogy mint végzi az Eucharisztia én velem a pasztorációt. Ő a jó pásztor, ki életét adja juháért.

Ha hitoktató vagyok, tanúskodhatom róla, mert ismerem az eucharisztikus Jézust, a katechetát, a kihez gyakran küldöm áldozni gyermekeimet, jól tudva, hogy Ő a legjobb katecheta, mindenre megtanítja a gyermeket a buzgó munkálkodásom jutalmaképpen pótolni fogja emberi gyarlóságom hiányait. Ha kórházban működöm, tanúskodhatom az Oltáriszentség mellett, hogy Ő a legjobb orvos, tudok eseteket felsorolni s látom napról-napra, mint működik, mint fárad, mint enyhít és gyógyít az Eucharisztia a betegek között. Ezeket írjuk le esetről-esetre. Az eucharisztikus Úr Jézus evangéliumát a mi szívünk szerint. Egyszerűen; nem értekezés, hanem levél alakjában, a közvetlenség hangján. Hazánkban négy eucharisztikus lap működik: a fővárosban az *Örökimádás*, a vidéken a *Reménységünk*, az Eucharisztia Társulat *Értesítője* és az *Erdélyi Oltáregyesületi Lap*. Küldjük el eucha-

risztikus leveleinket ezeknek a lapoknak s örömmel látjuk majd, hogy mily sokat fognak ebből a papok és hívők egyaránt tanulni. A legparányibb eucharisztikus mozgalom vagy esemény se kerülje el figyelmünket, akár oltáregyesületről, akár a gyakori áldozás terjedéséről, vagy bármily statisztikai adatról van szó, írjuk meg azonnal az örvendetes hírt és értesítjük egymást. Az egész világon, mint az szünidei utamban a londoni eucharisztikus kurzusokon megtudtam, több mint száz eucharisztikus lap működik nagy sikerrel és folytatja az evangélisták munkáját. Karoljuk föl mi is a mi négy derék eucharisztikus lapunkat s hassunk oda, hogy ezek egymás között is, mint azt az evangélisták tették, minél inkább összeműködjenek. Egyesülésben van az erő s eucharisztikus programmunkat ez uton fogjuk legbiztosabban megvalósítani. Terjesszük az agitációnak minden eszközevel eucharisztikus lapjainkat, hogy társadalmunkban fokról-fokra kialakulhasson az eucharisztikus közvélemény. Ha a nép között agitálunk, sikerünk biztos lesz, hisz a néplélek természeténél fogva eucharisztikus, a szegény nép értette meg legelőször az Eucharisztia misztériumát, most is tehát ő reá kell támaszkodnunk. A szántóföldek egyszerű vetéseiből lesz az angyalok kenyere, a föld egyszerű népéből fognak kivállani nagy tömegekben az áldozni kész eucharisztikus lelkek. Az őskeresztény eucharisztikus irodalom egyik szép gondolatát elevenítem föl, midőn azt mondom, hogy miként sok ezer apró búzaszemből lesz ostya és kenyér, ép úgy sok ezer meg ezer egyszerű léleknek a szentáldozásban való egyesüléséből fog kialakulni Krisztusnak titkos értelmű teste, az eucharisztikus társadalom. Az eucharisztikus folyóiratok legyenek vezérlapjai épületes irodalmunknak. Ez legyen a kenyér, melyből a tömeg él. Tömeg alatt értem in globo az egész társadalmat, annak minden rétegét. Minél műveltebb valaki, annál nagyobb barátja lesz az eucharisztikus irodalomnak, mert tudni fogja, hogy az Oltáriszentségnek igazán kulturális jelentősége van. Ő az egész keresztény kultúrának gyújtópontja. Körülötte kering hitrendszerünk, tudomány, művészet, élet és társadalom innen nyer táplálékot. De az eucharisztikus irodalomnak szociális jelentősége is van, mert megérteti olvasóival, hogy az Oltáriszentség nélkül a szociális kezdeményezések semmire sem tudnak menni. Sine me nihil potestis facere, mondotta Ő maga. Hisz megpróbálhattok mindent, vállalatokba bocsátkozhattok, de ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet tibennetek. Vállalataitok élettelenek lesznek és kezdeményezéseitek elszenvednek. Csak vászorogni fogtok, de nem haladni. Nélkülem nincs haladás! Ezt kell megértetni az eucharisztikus sajtónak a katolikus társadalommal; szóval az eucharisztikus sajtónak agitálnia kell, mert csak így fogja megmozdítani a katolikus tevékenység érdekében a nagy tömegeket, csak az Oltáriszentség s az eucharisztikus apostolkodás fogja fölébreszteni a szunnyadó erőket és

lángra gyújtani a katolikus öntudatot. Ehhez a nagyarányú programhoz emberek kelleneek, íróink legjobbjai.

A hol a test van, odagyűlnek a sasok, a hol az Úr teste van, sas-szárnyakon repülnek oda a katolikus írók legjobbjai. E test köré gyűljön a papság, az Oltáriszentség írói gárdája. Az egész katolikus sajtóvilág eucharisztikus érdekeért küzd ugyan, de mi vagyunk a gárda, kik tollainkkal a test körül harczolunk.

Ha a hazai oltáregyesületek központja, a magyar eucharisztikus papságának otthona lett, legyen az a lap, melyet itt az eucharisztikus Úr Jézus trónjánál szerkesztünk az *Örökimádás*, az egész magyar eucharisztikus világnak összekötő kapcsa. Legyen a magyar papság otthona egy irodalmi központ, a hol a magyar eucharisztikus irodalom vezérei találkozhassanak s a honnan szavukat az egész országba szétvihessék lapunknak szárnyain. Azért indítványozom, alapítsuk meg itten helyszinén az *eucharisztikus könyvtárt*. Nyájas otthont, meleg otthont könyvtár nélkül el nem képzelhetünk.

Adakozzunk reá mindannyian, hisz ez a könyvtár mindnyájunknak segítségére lesz. Ha a vidéki pap feljön Budapestre exercitiumot tartani, vagy a fővárosi pap napi útját teszi meg, be-befog térni az *Örökimádás* templomába az ő otthonába és meg fogja látogatni az eucharisztikus könyvtárt is. Sok kérdésre fog itt feleletet találni s elmékedése, buvárkodása közben sok kérdést fog ő maga is megoldani. Mert az eucharisztia és a tudomány kongeniális. S így az eucharisztia tüzhelyénél szárnyra kel majd az eucharisztikus irodalom. Lesznek élettől duzzadó folyóirataink, népiratkáink, eucharisztikus hitvédelmi irataink s előbb-utóbb saját eucharisztikus nyomdánk, hol az egész eucharisztikus irodalmat s az oltáregyesületek évkönyveit, statisztikáit nyomathatjuk. Ez létre fogja hozni a hazai szentségi társulatok és oltáregyesületek szolidaritását s akkor egyesült erővel működve, megvalósíthatjuk programunkat: az eucharisztikus társadalom kialakítását. Az eucharisztikus irodalom paralizálni fogja társadalmi életünknek egyik legfonákabb jelenségét, a személyek bálványozását, mert az imádandó Oltáriszentség hatalmas egyénisége mellett el fog törpülni és nevetségessé lesz minden túlhajtott személykultusz. Az eucharisztikus sajtó-propaganda ellene fog mondani a fékevesztett pornografiának, mert az emberi test imádásának, az isteni test imádását állítja ellenébe. És ha a piszkos kenyérgkérdés megteremtette a társadalombontó szociáldemokráciát, az eszményi kenyérgkérdés a gyakori szentáldozás meg fogja teremteni a társadalmat újra egyesítő keresztény szocializmust. Föl tehát a zászlóval és vigyük bele a küzdelembe, e két szó van rája írva:

Oltáriszentség! Katolikus öntudat!

JÉZUS SZENT NEVE

Jezus a rád emlékezés	Név nem hevít lángolóbban.	Mert Jézus a reménységünk.
Édes, tiszta örvendezés, —	Dal nem vidít bájolóbban.	Meghallgatsz, ha esdve kérünk.
Méznél tisztább és édeesebb :	Gondolat sincs oly édeni :	Üdvösségünk, ha megtérünk :
Teged birni legédesebb !	Mint Jézus, nincs oly isteni.	Menyország, ha benned élünk.

De nincsen mód ezt leírni :
 Szívedbe kell beleírni
 Ha angyalibb már lehet-e ?
 Mint a Jézus szeretete !

Légy hát Jézus szent vigalmunk
 Egészségesebb jutalmunk :
 Mindörökkre dicsőségünk,
 És végtelen üdvösségünk ! Amen.

Dagyalusi Csor.

Az Oltáriszentség kronológiája

AZ ÜDVÖSSÉGNEK ezerkilencszázkilencedik esztendejét írjuk. Ezerkilencszázkilencz esztendővel ezelőtt született meg Jézus Krisztus, a testté lett Ige, az az imádandó test, melyet templomainkban féltve őrizünk s a melyet áldozásainkban magunkhoz veszünk. Az Úr teste megjelent dicsőségben és békességet hozott a világnak, az Isten új és örök szövetséget kötött a világgal és testét, vérét adta a szövetség zálogául. Ettől kezd a művelt világ az ő időszámítását, az a világ, mely telefonon beszél, a levegőben repül s a nemzetek testvériességét hirdeti. Nemzetközi szerződésekben, közjogi iratokban, csak az az irat érvényes, a melyen a modern időszámítás dátuma van, mely Krisztussal kezdődik. Még Krisztus elleneségei is e szerint számítanak. A középkorban a hossz mérték alapjául Krisztus teste hosszát vették, a melyet a turini halotti lepelről mértek le, az Úr imádandó teste volt a mérvadó mindenben, a háznak, a kertnek, a földbirtoknak, az országútnak, a csatornának, a ruhának, butornak, tányérnak, a velencei csipkének, a milánói aczélpengének, a finom czipőknek, a könyveknek méretében. Krisztus teste volt igazán a mérvadó magasságban, hosszúságban, szélességben, mélységben. Így vagyunk most az időszámítással is. Az Ő imádandó teste a mérvadó: a mikor az megjelent Betlehemben, akkor kezdődött az első esztendő s a mint az a test folyton növekedett, úgy növekedett az idő is. Január 1908. év óta van már közöttünk s az ő dicsősége mindinkább növekedőben van. Akarva nem akarva a mi időszámításunk eucharisztikus. Egy eucharisztikus időpont: az Oltáriszentségben buzgón imádandó isteni testnek a világraszületése ez az első esztendő. A többi időt is tőle számítjuk, csakhogy visszafelé. Hiszen azok a Krisztus előtti idők is csak ő róla beszélnek. Perpetua charitate dilexi te!

Örök szeretettel szerettelek téged! Így szól Isten a bűnös emberiséghez. A szentírásnak minden egyes eseménye előképe, jelképe, újabb és újabb megigérése az élet kenyerének, az Oltáriszentségnek. Erre készült elő a bűnös világ, mely e megváltásra várt. Nem tudjuk biztosan az emberi nem korát. Történetírók, természettudósok, hittudósok, bölcselek, geografusok vitatkoznak fölötte. Némelyek szerint huszezer éves, mások szerint tízezer éves az emberiség. Minél öregebbeknek tartja magát az emberi nem, annál inkább kell csodálkoznia az isteni szereteteten. Tehát sok ezer év mult el már azóta, hogy az őszülők az eredeti bűnnel az emberi természetet megrontották; ugyanily idős az az isteni ígélet, melynek teljesülése az Oltáriszentséget, emberi természetünk orvosságát nekünk megszerezte. Ekkor mondotta Isten az ősi kigyónak: «Ellenkezést vetek közötted és az asszony között, a te ivadékod és az ő ivadéka között: ő megrontja fejedet és te sarka után leselkedel.» Megigérete Isten a Szep-lőtelen Fogantatást, kitől a szeplőtelen ostyában jelenlevő Úr Jézusnak szent teste született. Az emberiség őskorába nyulik vissza az Oltáriszentségről tett első fönséges ígélet. Azok a csodaszép hatalmas fák, melyek valahol Indiának vagy Ceylonnak őserdejében, vagy a Tigris partján, vagy a Jordán bájos vidékén ez isteni ígéletet hallották, átéltek a vízözönt, a tűzhányók kitöréseit, a világot átgyúró földrengéseket, már régen kőszenné, petróleummá váltak, talán a paradicsom fáival és állataival fűtünk meg világítunk most, midőn az isteni szeretet ígéletéhez ép oly hű, mint régen te volt s az Oltáriszentség, melyet látunk, tapintunk, izlelünk, világít és melegít nekünk bűnös emberi lelkeknek. Sodoma és Gomorra elpusztultak, de ugyanakkor Isten új ígéletet tesz az Oltáriszentségről, a bűnök özönvize nem tudta eloltani az ő szeretetét.

Négyezer esztendő tünt el az idők tengerében azóta, hogy Melkizédek jeruzsálemi király Sava völgyében a harczból győztesen visszatérő Ábrahámval találkozott és az Úr Jézus ősatyja előtt kenyeret és bort áldozott s így a szentmiseáldozatot jelképezte, körülbelül 3400 esztendő mult el azon idő óta, hogy az egyiptomi rabságból megmenekült zsidók a pusztában hulló égi kenyérrel, a mannával táplálkoztak s így a mindennapi szentáldozást jelképezték. Ugyancsak 3400 esztendő folyt le azon naptól kezdve, a melyen Mózes és Áron a zsidó nép vezérei először állították föl a frigszekrényt, a mely fölött két angyal imádkozott s a melyben a tízparancsolat az Isten szava és az égből hullott manna volt elrejtve. Ez előképe volt az Úr Jézus örökös jelenlétének templomaink oltárán. Körülbelül 2920 esztendeje immár, hogy Dávid király az Úr Jézus koronás őse és az Oltáriszentségnek prófétai lantosa uralkodott és aranyat meg ezüstöt gyűjtött a jeruzsálemi templom fölépítésére, melyet csak fia Salamon fejezett be dicsően, úgy hogy Szába királyhője jött el messze napkeletről bámulni az Úr felkentjének dicsősé-

gét. Lesz még idő, a mikor majd a fényes napkelet nemzetei eljönnek Jézus Krisztus Anyaszentegyházába s bámulni fogják annak dicsőségét s leborulva imádják majd az Anyaszentegyház a csodás napkelet összes drágaköveinél és gyöngyeinél is drágább kincsét, a legméltóságosabb Oltáriszentséget. Majdnem 2340 éve immár, hogy az Isten profétát támasztott a zsidó nép között, Malakiás profétát, a kinek ajkán így szólt a zsidó néphez és annak papjaihoz, kik hitvány állatokat áldoztak a jeruzsálemi templom oltárain: Nem kedvellek titeket, úgymond a seregek Ura és az ajándékot nem fogadom el kezeitekből, mert napkeletből napnyugatig nagy lesz az én nevem a nemzetek között és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek. (Malakiás 1, 10, 11.)

Malakiás volt a zsidók utolsó profétája, mert utána jött az, a kiért a nemzetek epedtek, a világ megváltója, az éhező lelkek kenyere, Jézus Krisztus. 1909. éve van annak, hogy az örökkévaló Ige testet öltött és Betlehemben megszületett, hogy imádandó testével tápláljon minket bűnös embereket. Betlehem zsidóul annyi, mint kenyér háza. Arabul pedig a mostani lakók nyelvén annyit jelent, mint az élő test háza. Valóban ez az a ház, hol az ige testet öltött s a mi azelőtt kenyér volt, a Ő szavára az Ő teste lett. Ezzel engesztelte ki az örökkévaló atyát, ez volt az áldozat, a melylyel az emberek bűneit eltörölte. Egész életét e nagy műnek szentelte, minden tette, minden szava, minden gondolata erre vonatkozik.

Régen volt és még most sem feledte el az emberiség. Iskolában tanulják azt. Mindenki tudja már, hogy 1879 év mult el a kánai menyegző óta, melyen az Úr a vizet borrá változtatta és ezen első csodájával előre jelezte utolsó nagy csodáját, a melylyel az utolsó vacsorán a bort saját vérévé változtatta.

1877 esztendő tünt le azóta, hogy ötezer embert a pusztában csodálatos módon kielégített s az utána való napon Oltáriszentséget megígérte Kafarnaum városában s egyersmind parancsot adott, áldozunk mindannyian mondván: Ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok az Ő vérét, nem lészen élet tibennetek. Mert az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital.

1876 év óta van a legfölségesebb Oltáriszentség az Úr Jézus a kenyér és bor színe alatt e világon; ennyi esztendővel ezelőtt mondotta ugyanis apostolainak, midőn velük a húsvéti bárányt ette s a lakóma után kezébe vette a kenyeret: Vegyétek és egyétek: ez az én testem. Majd vevé a bort, megáldá és mondá: Vegyétek és igyatok ebből mindannyian; ez az én vérem, az új és örök szövetség kelyhe, mely érettetek és sokakért kiontatik bűneik bocsánatára. Krisztus Urunk egyersmind hozzátette: Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre s ezzel hatalmat és parancsot adott

az apostoloknak és az ő utódainak, hogy ők is ezt cselekedjék. Az apostolok óta minden pillanatban van valahol a földkereken szentmise s így Krisztus folytonosan, minden pillanatban halált szenved oltárainkon érettünk és mindennapi bűneinkért. Azért az első keresztények nagyon megbecsülték az Oltáriszentséget; ezzel erősítették magukat a vértanúk háromszázados üldözésén át.

A gyermekek erősekké lettek. Immár 1650 éve annak, hogy Tarzicius a kis ministránsfiú a pápa megbízásából egy beteghez vitte az élet adó kenyeret s gonosz pogány játszótársai megkövezték őt. Ebben az évben múlt ki a gyakorta és mindennap áldozó gyermekeknek pártfogója és XIII. Leó pápa rendeletéből az eucharisztikus kongresszusok védőszentje.

1584 esztendeje annak, hogy I. Szilveszter pápa és Nagy Konstantin császár rendeletére a világnak 318 püspöke a Kis-Ázsiában tartott niceai zsinatra egybegyűlt, mely fényes bizonyosságot tett az Úr Jézusnak a szent ostyában és a szent borban való jelenlétéről és egyszersmind megparancsolta, hogy az eddig divó szokás szerint a püspökök és a papok azon betegeknek, kik a menyei eledel után vágyódnak, a legméltóságosabb Oltáriszentséget elvigyék. Ebből azt látjuk, hogy az őskeresztények az Oltáriszentséget a misén kívül is tartották, tehát hittek az Úr Jézus állandó jelenlétében. Sokan haza is vitték a szent ostyát értékes kendőkben és drága szelencékben, különösen az üldözések ideje alatt, hogy így naponta áldozhassanak, mert a régi keresztények ezt tették; csak később lanyhult a buzgóságuk s azért történt 1403 évvel ezelőtt, hogy az agdei zsinat évente háromszori áldozást rendelt el karácsonykor, husvétkor és pünkösdkor.

A kereszténység mindenüvé elterjedt, háborús világ volt mindig, a papok aránylag kevesebben voltak s így a hívők kevesebbszer is áldoztak. De a lanyhaság főoka volt ennek. Így történt azután, hogy az Oltáriszentség vételének csökkenésével az Oltáriszentségben való élő hit is sokakban elgyengült, sőt némelyeknél hajótörést is szenvedett. 829 éve annak, hogy Berengár, ki egész életén át téves dolgokat tanított az Oltáriszentségről, tanait visszavonva és töredelmes bűnbánatot tartva, az Anyaszentegyházzal kibékülve, meghalt. Idővel a keresztények még lányhábba lettek, úgy hogy 694 évvel ezelőtt a tizenkettedik egyetemes és negyedik lateráni zsinatnak az Anyaszentegyházból való kizárás terhe alatt az Anyaszentegyház negyedik parancsában elrendelte, hogy minden keresztény hívő az Oltáriszentséget évenként legalább egyszer, husvét táján magához vegye.* Az áldozás ezek folytán ismét gyakoribb lett s az egész kor az Oltáriszentség dicsőségét hirdette; e korban látta Cornelioni Juliánna a

* Rómából nyert értesüléseink szerint X. Pius pápa az agdei zsinat határozatát az évenként való háromszori áldozást (karácsony, husvét, pünkösöd) fogja az anyaszentegyház 4. parancsában visszaállítani. (Fentartással közöljük.)

tündöklő napkorongban azt a kis foltot, hitéletünk napjának, az Oltáriszentségnek tiszteletében azt az égető hiányt, az Úrnapjának megünnepelését. Lüttichben volt az első körmenet s nemsokára rá 645 évvel ezelőtt IV. Orbán pápa, szent Juliánna földije azt az egész világra kiterjesztette.

635 éve már, hogy Aquinói szent Tamás, az angyali doktor, az Oltáriszentségnek védője és az újszövetségben ép oly nagynevű lantosá, mint Dávid király az ószövetségben volt, Istenben elhunyt. Utána szomorú idők következtek Krisztus egyházára; bár az Oltáriszentségnek nagy szentjei voltak, a nagy egyházszakadás, a háborúk, a pogány világ föléledése, a renaissance eltérítették az embereket Krisztus imádatától, melyről az Üdvözítő maga mondotta: Nélkülem nem tudtok semmire sem menni. Az egyház meg is sínylette ezt, mert hatalmas teste száradni kezdett és az elszáradt tagok lehullottak. Luther Márton tagadásba vette az Oltáriszentségnek állandó jelenlétét. Szerette volna az egészet földadni, mert mint mondá, az Oltáriszentség letagadásával a legnagyobb dőfést adná Krisztus helytartójának, a pápának. De nem mert hozzányulni, mert nagyoni világosoknak találta Krisztus szavait. 380 éve immár, hogy Luther és Zwingli Marburgban ezek fölött vitatkoztak, mert Zwingli a kenyérben csak pusztá jelképet látott, mely mint mondá, hűségre int és ép úgy emlékeztet minket Krisztusra, mint a jegygyűrű a távollevő hitvesre.

Mindjárt kitünt, hogy az Anyaszentegyház szent egységét az Oltáriszentség tartja össze; a hol ezt tagadják, ott az egység megbomlik. Azért az Anyaszentegyház szorosabban ragaszkodott Luther föllépése után az éltet adó mennyei kenyérhez. 370 éve már, hogy III. Pál pápa az Úr testének testvérületét helybenhagyta. 358 év mult el azóta, hogy a tridenti zsinat 13. ülésében a legméltóságosabb Oltáriszentségben való változatlan hitet újra körvonalazta és a hívőket a gyakori áldozásra buzdította. Ez időtájt kezdtek meg Milanóban és Rómában a nyilvános szentségimádásokat.

Az Oltáriszentség gyakori vétele új vértanúkat adott az egyháznak; 337 éve annak, hogy a gorkumi vértanúk Hollandiában az Oltáriszentségért meghaltak. A protestánsok jeiszava az volt, hogy térjünk vissza az ősegyházhoz! Ez meg is történt, mert az egyház visszatért az apostoli idők erényéhez, a gyakori áldozáshoz. Az Oltáriszentségnek az apostoli korban való buzgó imádatát és vételét a katakombák is bizonyítják. 331 éve annak, hogy Bosizio az ezer év óta nem látott római katakombákat az Oltáriszentségnek eme legszentebb helyeit fölfedezte. 317 évvel ezelőtt hozta be VIII. Kelemen pápa a negyvenórai szentségimádást annak emlékére, hogy Krisztus Urunk teste negyven óra hosszat feküdt a sirban. 255 éve már annak is, hogy Ausztriai Anna királynő kezdeményezésére Mechtild benedekrendi apáca az első apáczarendet alapította az Oltáriszentség örökimáadására.

235 év mult el azóta, hogy az Oltáriszentségben elrejtett édes Üdvözítő életnagyságban látható alakban jelent meg boldog Alacoque Margitnak s azt kívánta, hogy minden hónap első péntekén megáldozzunk, engesztelésképen azon sérelmekért, melyekkel az Ő szentséges Szívét az emberek az Oltáriszentségben illetik. 102 esztendő mult el azóta, hogy Mária Magdalena de la Incarnazione Rómában egy újabb női szerzetet alapított az Oltáriszentség örökimádására. 98 éve már annak, hogy P. Eymard az Oltáriszentség atyái szerzetének, a papi imaegyesületének és az Oltáriszentség testvérületének alapítója megszületett.

— 58 éve annak, hogy az Oltáriszentség örökös imádására és a szegény templomok fölsegélyezésére Brüsszelben az oltáregyletek anyatársulata (később Rómába tétetett át) megalakult és IX. Pius pápától megerősítést nyert. 51 éve, hogy a Mária Reparatrix-ról nevezett örökimádás apácák társulatát IX. Pius pápa jóváhagyta. 50 éve annak, hogy hazánk szívében a központi oltáregyesület megalakult. 31 éve annak, hogy IX. Pius, az Oltáriszentség nagy pápája az örökkévalóságba költözött. 22 éve, hogy XIII. Leó pápa a papi imaegyesületet megerősítette. 14. éve, hogy XIII. Leó pápa az Oltáriszentség atyáinak társulatát jóváhagyta.

12 éve, hogy XIII. Leó pápa Baylon szent Paszkált a szentségi társulatok védnökének jelentette ki.

6 éve, hogy XIII. Leó végrendeleteképen a legméltóságosabb Oltáriszentségről írt körlevelét kiadta.

3 éve, hogy X. Pius pápa a gyakori áldozásról encziklikáját kiadta és ezzel a keresztény világnak százados előítéleteit megdöntve a lelkeket az élet kenyéréhez, Jézus Krisztushoz visszavezette. 1 éve, hogy hazánk fővárosában az Örökimádás temploma fönáll s az Úr Jézus végtelen szeretete nemzetünk szívéből árasztja ki kegyelmének sugarait oly sokat szenvedett édes hazánkra.

Makay Lajos.

SZENTELTESSÉK MEG A TE NEVED.

Kimondani nem lehet téged
Dícs arra név, nincs arra szó.
Minden névnél szebben beszél
Urágillat, pacsírtaszó,
És a csillag csöndes fénye
Sejtelmeket keltő éjbe'
Miköz kigyul, leint, nevet:
Szentellessék meg a neved!

Könnycs között szenvedésben
H hol téged hívnek litkon,
Ottan még a faluvégi
Rozzant kunyhó is egytemplom.
Szegénységnek fakó színe
Magszépül ott egyszeribe.
Besugárzod azt a helyet...
Szentellessék meg a neved!...

Szólítani alig merlek,
Hísz a neved már imádság
S attól félek, beszennyezem
Szeplőtelen tisztaságát.
S csak úgy halkan elsőhajtom...
Hát ártatlan gyermekajkon
Ugyon a te legszebb helyed:
Szentellessék meg a neved...

Szent Paszkál életrajza

TIZEDIK FEJEZET.

Szigorú birói szive.

HA NEM tudnók azt, hogy Isten terveiben a legellentétebb dolgok összhangba olvadnak, úgy a jelen fejezetet el kellene hagynunk, mert ellentétbe látszik lenni eddigi fejezeteinkkel.

Az eddigiekből olyanak ismertük Paszkált, mint a kinek gyengéden érző szive, meleg szeretete, nemes érzélemvilága van. Hogyan lehetséges, hogy ugyanezen egyéniségnek szigorú birói szive is legyen? Hiszen a biró nem ismer irgalmat, nem ismer részvétet, vagy legalább is, ha ezen érzelmek jelentkeznek, el kell nyomnia azokat és a törvény szellemében kell itélnie, melynek ő védője és megsértésének boszuállója is.

Paszkál élete bizonyítja, hogy önmagunkhoz szigorú birónak kell lennünk, ha örök üdvünket biztosítani akarjuk. Pedig sokszor ép az ellenkezőjét cselekeszszük: felebarátainkhoz szigorúak vagyunk, — önmagunk iránt pedig túlságos jók, enyhék s magunknak mindent elnézünk.

Paszkál az önmaga iránt való szigorúságban májdnem a túlságig ment. Ő nemcsak szigorú bírása, de gyötrője volt önmagának. Erről meggyőződhetünk, ha ama könyvecskét átnézzük, melyet sajátkezűleg írt s mely neki rendszabályul szolgált. Az első része így szól:

«Paszkál testvér vésd lelkedbe a következő elveket:

1. Ne becsüld magadat többre, mint a hullát, melytől mindenki elfordul.

2. Ha érdemed szerint becsültetted magad, akkor méltó volnál arra, hogy szemedet kikaparják, füleidet, orrodát és nyelvedet kitépjék és minden érzékedet megbénítsák, mert ezekkel vétkeztél.

3. Ne haragudjál, ha mások is úgy itélnek meg téged, mint te magad. És ez ítéletet tartsd kegyelemnek.

4. Ha szenvedéseidben csüggedsz, ha a penitentia szigorúnak látszik, gondolj az Úr Jézusra, a ki irántad való szeretetből megengedte, hogy úgy bánjanak vele, mint gonosztevővel.»

Ezen pontokat ő naponkint átolvasta s a mint látni fogjuk, azokat meg is tartotta.

Szentük több kolostorban megfordult, így: Elchében, Sumillában, Almanzúrában, Monteforteban és Villareálban. De bármely kolostorban volt is az állomása, mindenhol a legrosszabb cellát választotta magának. Még a csavargók sem fogadták volna el, ha valaki megkínálta volna őket, mint a hogy meg is történt, hogy a gályarabok, miután a kolostort feláulták, elmentek s e gúnyos megjegyzést tették:

— Lehetetlen itt maradni, ez csak a barátoknak való hely.

Villareálban a torony alatti átjáró folyosót választotta czellájául. Keskeny, alacsony, ablak nélküli kis lyuk volt. S Paszkál addig könyörgött előljáróinak, míg e helyet meg nem kapta. Ágyat nem lehetett benne találni, de még csak elhelyezni sem. Éjjel egy nagy pokróczba csavarva és egyik sarokban meghúzva magát, pihente ki a nap fáradalmait, ha ugyan ezt pihenésnek és éjszakai nyugalomnak lehet nevezni.

— De hogyan tud ebben a hideg, légvonalatos helyiségben megmaradni és aludni? — kérde tőle egyik fráter.

— Oh, ön nem tudja, hogy én mint juhpásztor hozzá vagyok ehhez szokva? — volt a válasz.

Ruházata is elveinek megfelelő volt. Durva, nehéz kámzsa, melyet belépésekor kapott s melyen kívül többet egész életében nem használt. Képzeltető, mennyi folt lehetett rajta s mily szánalomra méltó külsőt kölcsönzött neki ez a ruhadarab. De ez még nem volt elég. Önmagához való szigorúságát akkor láthatjuk legjobban, midőn ama vezeklő öveket, vaslánczokat, hegyes eszközöket szemléljük, melyeket ő állandóan kámzsája alatt hordott, hogy testét fékezze, zabolázza és sanyargassa. Ezek után valóban elmondhatta:

— Az én szeretetem föl van feszítve. — Ez volt az ő jelszava. Ezt tükrözte vissza egész élete. Isteni Mesterével a keresztre volt szegezve. S ez a szenvedő szeretet volt egyúttal örömének kiapadhatatlan forrása.

A milyen volt lakása és ruházata, olyan volt táplálkozása. Az éhség mindennapi keresztje volt. Tíz éven át kenyéren és vizen élt, a vásár- és ünnepnapokat kivéve, midőn egy kis zöldséget is vett magához. Az ebéd-
lőben a számára készített rész hamar eltűnt a fiókban, onnan pedig a szegények kezébe juttatta s ily táplálkozás mellett kora reggeltől késő estig dolgozott, vagy imádkozott, de szórakozásra, pihenésre ideje alig jutott.

— Sohsem láttam őt — mondá dr. Benet, a kolostor orvosa, — hogy munkában ne lett volna.

Paszkál bölcsen és mélyen felfogta, hogy mily nemes dolog a munka, hogy mennyire meg lehet szentelni még a legközönségesebb szolgálatokat, munkákat is s mennyire az Isten akarata, hogy itt a földön dolgozzunk.

Önmagának nemcsak bírāja, hanem a legszigorúbb fogházfelügyelője volt, ki még a legkisebb kedvezményt sem adta meg vasrvert rabjának.

E mellett ő nem volt egészséges. Gyenge, beteges szervezete volt. S midőn az orvos s előljárói őt betegségéből gyógyítani akarták, Paszkál nyugodtan s prófétai lélekkel mondotta:

— Isten akarja, hogy beteg maradjak.

Dr. Benet maga is beismerte, hogy Paszkál betegségét nem tudja

megmagyarázni. Sokszor ellentétes hatásokat vett észre, midőn a természet rendje szerint bajának rosszabbodni kellett volna, Paszkál erőben és életkedvben nyert, midőn biztos javulás, gyógyulás előtt volt állapota, bajából mégsem gyógyult ki.

Mindenki csodálta, hogy szenvedései közepette sem veszítette el jókedvét, mosolygott, énekelt, víg volt s óriási akaraterejével felülkerekedett betegségén, mintha lelke nem beteg testben volt volna, mintha a lélek függetlenül volt volna magát a testtől.

Ily gyenge szervezettel a szigorított ferenczrendiek szabályait pontosan megtartani is már magában véve csendes vértanúság volt. És Paszkál mindenben betartotta a rendet, nem tett semmiben kivételt. Ezt bizonyítja a szentéletű Hibernon András rendtársa, kivel szentünk jó ideig együtt élt, s ki őt igen gyakran megfigyelté; ezen szerzetes így nyilatkozik: «Nem lehet méltóbb ferenczrendit kívánni Paszkálnál, ki a szabályzatnak minden pontját oly lelkiismeretesen betartja.»

Méltán mondotta róla valaki ama jellemzést, hogy ő az önmegtadánknak élő csodája volt.

P. Sanchez, villareali házfőnök így ír róla:

«Paszkálon kívül nem ismertem senkit, ki magához oly szigorú és felebarátaihoz oly szelíd lett volna.»

A világ gyermekei előtt különösnek látszik s maguknak megmagyarázni nem képesek, hogy ily nagy szenvedés, önsanyargatás, gyötres, kínzás mellett hogyan lehet valaki jókedvű, hogyan hajolhatnak ajkai mosolyra, hogyan lehet lelkének alaphangulata a derűtség, az öröm, a boldogság?

Krisztus keresztje által juthat a lélek a világossághoz, az élethez, a boldogsághoz. A szenvedés, önsanyargatás, a keresztek, a test teljes megfékezése a lelket oly magasra emelik, hogy nagyon-nagyon kis dolognak látja s érzi testének kínjait, gyötrelmeit. Így a szenvedés, fájdalom élvezetté válik, s ez élvezet sarkalja a lelket arra, hogy testét minél inkább összezúzza. Az ily lélek krisztusi lélek. Krisztus is végtelen szeretetében engedte, hogy testét összezúzzák.

A világ földi örömei, élvezetek kielégítésében szeretné életét, boldogságát megtalálni. De ezekben hamar megcsömörlik, ezekből hamar kiábrándul, sőt sokszor elvesztve lelkének egyensúlyát, kétségbeesik. Nincs mosoly az ajkán — annál több keserű vonás, nincs derűtség tekintetében — annál több életuntáság arczkifejezésében. A világ nem tudja, hol van az igazi öröm, boldogság, élvezet.

A krisztusi önmegtadagó élet útja a derült kedély, az igazi élvezet és boldogság kulcsa.

A katakombák világában

Az Oltáriszentség symbolumai.

HKERESZTÉNYSÉG első századai a pünkösdi tűz átalakító erejének kora, élete Krisztus s az apostolok munkájának gyümölcse. A Szentlélek éltető sugara látszik meg az őskeresztény hitén s erénygyakorlatain egyaránt. Melege a szívekbe hatolt s a híveket köiesönös szeretettel kapcsolta egybe. Ereje martyrokat nevelt, sugarának fénye azok homlokát glória-koszorúval övezte. Az őskeresztény Istenben találta kedvét: szeme a felfeszített Megváltóra tapadt, szelleme példás és áldozatos életét fürkészte, hogy óhajának — Kövess engem! — mindenben eleget tegyen. Ezt hirdeti e korból reánk maradt minden történeti kútfő, ezt hirdetik a katakombák festményei és szobrászati művei, ezt minden kicsike emlék, melyet csak a gondviselés örökségül s buzdításul megőrzött számunkra.

De bármily erőteljes volt az őskeresztényeknek ez a mélységes-hitben gyökerező élete, mindazáltal a pogányság ellenséges magatartása s a véres üldözések szükségessé tették a titoktartás rendszabályát (disciplina arcáni), mely a keresztények Credóját csak elburkoltan, symbolumokban engedte külsőleg kifejezésre juttatni. Élt az első keresztényekben a Szentírás intelme: «Ne adjátok a szentet ebeknek és ne hányjátok gyöngyciteket a sertések elé, netalán eltapodják azokat lábaikkal és megfordulván szétszaggassanak titeket!» (Mt. 7, 6.) Így születtek meg egy-egy hitágazatnak a jelképei, symbolumai.

Misem természetesebb, hogy főképp magát a legfölségesbb Oltáriszentséget törekedtek a pogányok elől elrejteni, hogy minden gúnytól és megszenteltelenítéstől megmentsék. E nagy óvatosság példájául elég a kis Tarzicius esetét említenünk, ki a magával vitt Eucharistiát nemcsak, hogy a pogányoknak nem árulta el, hanem vértanúi halált halt érte. E célt szolgálták az Oltáriszentség symbolumai is, a melyek közül jelen cikkünk csak egynéhányra akarja felhívni az olvasók figyelmét.

Térjünk be tehát lélekben a katakombákba, az őskereszténységnek e történeti emlékekben gazdag kútfőgyűjteményébe s a theológia első becses könyvtárába! Utunk először szent Péter és Marcellin katakombájába vezet, hol tekintetünket leginkább az a kép vonja magára, melynek közepén a jó Pásztor áll, vállán az eltévedt juhval. Körötte bibliai események festményei váltakoznak. A kép négy sarkában egy-egy bárányt látunk, a melyek hátán *dicsfényvel körülvett tejescsésze* van ábrázolva. E tejescsésze hasonló értelemben, de más festmények keretében többször is előfordul. Szent Lucina temetőjében oltáron áll, az oltár mellett a jó Pásztor botja, míg az oltár mindkét oldalán egy-egy juh látható. Más

helyen pedig a jó Pásztor saját kezében tartja a tejescsészét, mely mindenestre egyszerű, de mégis páratlan jelezet!

Vajjon mit symbolizálhat a dicskörös tejes csésze? Halljuk csak szent Perpetuát! A vértanú maga mondja, hogy álmában egy végtelen nagy kertben a jó Pásztort látta, a mint az épen bárányait fejte. A jelenet színhelyén fehér ruhában sokan állottak, a kik, midőn a jó Pásztor e szavakkal — «Légy üdvözz, leányom!» — Perpetuát magához intette s az önfejte tejből készült sajtból egy darabkát tett Perpetua szájába, együttesen felelték: Amen. Perpetua, mikor felébredt, édes ízt érzett szájában.

Nemde a csésze, melyben a bárány teje van, csakis az Oltáriszentségnek lehet a symboluma, mert miként a csészeből nyújtott tej a testnek, úgy az Eucharistiában Krisztus vére lelkünknek nyújt táplálékot. Itt tehát az Oltáriszentségről van szó, melynek szentségi jellegét, megszentelt voltát a fénykör is igazolja; a tejes csésze pedig a bárány hátán ezt az igazságot állítja az őskeresztény elé: «Krisztus a bárány, mely tejével (szent vérével) táplál». Ennél hathatósbab kifejezést adni az Oltáriszentségbe vetett mély hitnek, nemcsak hogy a katakombák festője nem tudott, de tán nem tudna a XX. század képviselője sem!

Ha most tovább nézegetjük a katakombák festményeit, a tejescsészén kívül ott találjuk a *mannát*, mint az Oltáriszentségnek második symbolumát, a melyről már maga Szent Ágoston így nyilatkozik: «Az égből mindenestre manna hullott alá, azonban figyeld csak meg, hogy kit ábrázol; nemde azt, a ki magáról így szólott: Én vagyok az élő kenyér, ki mennyből szállottam alá». A manna tehát Krisztus testére hívta fel az őskeresztény figyelmét, úgyszintén a *kalász és szőlőfürt*, míg *Izsák földreidőztetésének képe* Krisztus Urunk kereszttáldozatának a szentmisében történő megújulását állította az őskeresztény szeméi elé.

Az Eucharistiának azonban leghűbb s a pogányok előtt legérthetőbb symbolumai mégis a *hal és kenyér* voltak, a melyek hol külön-külön, hol együtt ábrázolva fejezték ki jelképesen az Oltáriszentség titkát a keresztényeknek s rejtették azt el a pogányok elől. Erre vonatkozólag Domitilla coemeteriumában (temető) van a legrégebb fresco, melyen két férfit látunk egy háromlábú asztalka (tripos) inellett ülve. Előttük az asztalon három kenyér és hal van s a képen látható szolga bort hoz az ebédhez. A kép első tekintetűre az evangéliumi csodálatos kenyérszaporítást juttatja eszünkbe, a mely alkalommal Jézus öt árpakenyérrel s két hallal ötezer embert kielégített. A katakombákban azonban e jelenet ábrázolása az Oltáriszentségre emlékeztette az őskeresztényt.

Hogy a hal és kenyér itt csakugyan ezen értelemben veendő, kifejezőbb példa reá szent Callixt katakombájának festménye, hol egy úszó hal

hátán kenyérrel telt kosarat visz, vagy még ennél is hangosabban szóló kép a «Szentség kápolná»-jáé. Itt ugyanis egy pap áldja meg az asztalon lévő halat és kenyeret. A közelben egy imádkozó női alak van a festményen. «Nos pogányok ezt értsétek meg! És ti keresztények boruljatok le és imádjátok!» mert itt a kenyér s a hal Krisztus testévé és vérévé változik; áldozatok, vegyetek példát az imádkozó női alaktól, ki a szent áldozásra készülő hívők jelképe gyanánt áll előttetek!

Igy folytathatók még az Eucharistia jelképeinek ismertetését tovább is, szemeink elé állíthatnók még több festményt is, de nem tesszük, mert ez említett symbolumok is hangosan tanuskodnak két tényről: arról a nagy óvatosságról és tiszteletről az Eucharistia iránt, a melylyel az őskeresztény a pogányoktól azt távoltartotta, valamint arról az Oltáriszentség erejébe vetett mély hitről, mely tetőfokát a martyrságban érte el.

Azóta sok század telt el, a viszonyok teljesen átalakultak; akkor symbolumokra volt szükség, a hit a lelkekben élt, ma hitetlen korban élünk, hitre, mélységes hitre van szükségünk. Akkor földalatti katakombákba tért be a hívő a szent áldozásra, ma erre magas tornyú templomok szólnak, melyekben az Úr Jézus szent testével a modern kor számára nevel Tarziciusokat. Ma ezekbe kell betérnünk, hogy át tudjuk élni a vihart, kiállani a próbát a modern köntösbe öltözött pogánysággal szemben, őskeresztény hittel, szívvel, becsülettel!

Juhász Vincze.

ISTEN NEVE

VIII. zsoltár.

Uram, világok Istene,
 Oh mily csodálatos a Te Neved!
 E föld dicséddel van tele,
 Főnséged túlragyogja az eget;
 S Te gyermekeknek ajakán
 Hangoztatod magas dicséreted,
 Hogy elnémuljon a kaján
 Ki vakmerő tagadni Tégedet.

Ha nézem és csodálom itt
 A holdas és a csillagos eget,
 Újjadnak alkotványait,
 A melyek megdicsőítik Neved:

Belkem csodálva kérdez, esd,
 Mi az ember s az ember-művelet?!
 Nem érdemes, hogy fölkeresd
 S Te ráhalmozfad Istenségedet.

Hisz csaknem angyallá tevéd,
 Űralkodik kézműveid felett,
 Dicsfényvel övezted fejét
 S lábához dobtad a fermészefet
 Övé a lét, nagy s kis neme
 Tengerben, földön, föld alatt s felett;
 Isten, világok Istene,
 Oh mily csodálatos a te, te neved.

Dávid király zsoltárkönyve.

A romok városa

Agy éreztük, hogy az Isten szive dobbant meg akkor, midőn egy irtó-zatos földrengés Szicília gyöngyét porrá zúzta, városokat és az emberek ezreit néhány perc alatt eltemette. Mikor Jézus teste a keresztfán függött és isteni szive utolsó dobant fájdalomában az emberek bűneiért, vére pedig csendesen hullott alá a bűnös földre, földrengés volt Jeruzsálemben és környékén, élők meghaltak, halottak föltámadtak, a templom kárpitja ketté szakadt, a keresztnél álló százados pedig azt kiáltotta: Ez valóban Isten fia volt! Mintha csak a mi korunk beszélne! Hányan vannak, kik Jézust nem ismerik, hányan, a kik félreismerik, hányan, a kik ismerik, de látni nem akarják, tudják, hogy most is közöttünk él, nálunk lakik, jár, kel, apostolkodik és sokan nem érzik, nem látják nem hiszik, gúnyt űznek a százados hitéből. Hiszen a gazdagok nem élnek kenyérral! azok a dölyfös gazdagok, a kiket a Magnificat szavai szerint üresen bocsát el Isten. A kenyér nem tesz reájuk benyomást, hiszen az a kis falatka, mivel a szegények áldoznak, nem lehet az Ő Istenük. Farizeus, szaduceus világ a XX. században. S mikor minderre az Isten szive fájdalomában megdobbans a szívdobbanást meghallja a föld, a tenger, a tűz, a víz és minden összemlik, akkor a végső kétsébeesésben fölkiáltja a nyers hatalom: Ez valóban Isten fia volt! Ez volt Messzina végzete.

Messzina hatalmas város volt az ókorban is. Azt mondják, Szent Pál is itt járt és megalapította a keresztény hitközséget. Lakói sokféle népelemből állanak, gazdag kikötő város volt, püspökség székhelye s épen úgy, mint a földrengésben elpusztult San-Francisco, Messzina is a templomok városa. A város számos temploma közül a legrégebb a Cattolica nevű, mely a normannok idejéből származik. Ebben a korban épült ugyan a dóm is, mert 1098-ban fejezte be azt II. Roger, de valójában a mai székesegyházban már néhány támpilléren kívül alig van kő, mely a normann időből származnék. IV. Konrád temetése alkalmából (1254) leégett az egész templom. Akkor újra építették. 1682-ben belülről újjá alakították ugyan, de az 1783-iki földrengés csaknem az egész épületet rombadöntötte. Főoltára talán a világ egyik legrágább (3,850.000 lirába került) oltára. Ennek egyik oldalszekrényében őrzik azt a levelet, a melyet állítólag a Boldogságos Szűz írt és 42-ben Szent Pál apostol által elküldött a messzinabéliekhez, a mely azonban Laskaris Konstantin hamisításának bizonyult. Említésre méltóbb, bár éppenséggel nem művészi becsű templomai még a S. Annunziata dei Catalani, a Szent Ágoston, az assisi Szent Ferencz templom és az Oratorio di S. Francesco.

A messzinai dóm romjai közül sikerült a templom legtöbb oltárföl-

szerelését s a mesés értékű templomi kincseket, műtárgyakat megmenteni. Az ásatásoknál annak jöttek nyomára, hogy fosztogatók már kísérletet tettek a kincsek elrablására, de eredménytelenül.

Ez jellemzi az olasz népet, mely talán Isten legnagyobb jótéteményei közepette megfélekedzik a hazájának 55.000 templomában közötté élő és gondját viselő Oltáriszentségről. Az olasz legtöbbet Isten testét *Corpo di Dio!* káromolja. Itáliában minden nyilvános szentségimádásnál plakát van kitéve a templom falára, hogy a szentségimádás a káromlások kiengesztelésére történik. A legnagyobb blasphemia e mellett a templomrablás.

A kolostorok, szeretetházak most kórházakká lettek, hol az egyház fiai nyújtják a segínyt felebarátjaiknak, ugyanazoknak, kik az egyháznak legádázabb ellenségei; mert hisz éppen Messzina volt mindig a főfészke a délolaszországi antiklerikális és szabadkőműves mozgalomnak. Szicília és Calabria a legromlottabb része Itáliának; sokan az Isten újját látják ebben a büntetésben, melyet a nép viselkedésével mintegy kihivott. A közmondás szerint a káromkodás olyan kő, melyet az ember az égre dob, de a mely saját fejére esik vissza. Mert rosszul áll ott a morál, a hol az emberek olyan élezlapon mulatnak mint az «Il Telefono», melynek december 25-iki számában egy közismert olasz karácsonyi ének paródiája ilyenképen aposztrofálta az isteni kisdedet.

Oh isteni kisded gyermek,
Igaz Isten, igaz ember,
Keresztedre kérünk téged,
Hallgassad meg esdő néped.
Tedd meg oh, a mire kérünk:
Küldj egy kis földrengést nekünk!

A földrengés csakugyan megérkezett, az istenítélet bekövetkezett. Az egyház fiai pedig ott állnak a füstölgő romok között és szedik ki a szerencsétleneket. A Szentatya egy milliót adott és ezer árvát fölnevelt, azonkívül a «Civiltá Cattolica» által gyűjtött 700 ezer lirát a szegény éhezőknek juttatta. Különben is a Vatikánhoz napról-napra tömérdek segélypénz érkezik, hogy ő juttassa a szerencsétleneknek, mert az emberek az 1905-iki kalábriai földrengés idejéből már (udják, hogyan lehet az olasz hatóságokra bízni a segélypénzeket s még jól emlékeznek azokra a botrányos panamákra, melyeket a segélypénzkezelő-bizottság elkövetett.

Ámde nemcsak családok, emberek, vagyon és épületek pusztultak el. Rettenetes a rombolás és pusztulás a *templomokban, szemináriumokban, szeretetházakban, iskolákban, kórházakban* és egyéb közhasznú intézményekben. Eltekintve attól, hogy ezen intézményeknek csaknem valamennyije nagy történelmi és művészi értékkel is birt, mint például a messinai, a reggioi, a catanzarói templomok és eltekintve attól a roppant

anyagi kártól, a melyet a katasztrófa ezen intézmények rombadöntése által okozott: a sujtott vidékeken megmaradt lakosságnak elsőrendű erkölcsi érdeke is, hogy a *rombadólt templomok, szemináriumok, iskolák, kórházak, szerzetesházak mielőbb újra fölépülhessenek* és magasztos rendeltetésöknek szolgálhassanak. Mi tehát nemcsak a károsult emberek egyéni és anyagi érdekében emeljük föl esdő szózatunkat, hanem az egyház szolgálatában álló, a krisztusi szeretetet hirdető és gyakorló intézetek és intézmények érdekében is. És midőn ezt tesszük, hivatkozhatunk a külföldi katolikusai köreiből ez irányban máris megindult akciókra és hivatkozhatunk nemcsak arra, hogy ez a kérelmünk tökéletesen megfelel a Szentatya intencziójának, de hivatkozhatunk a magyar katolikusok vallásos lelkiületére, a mely hasonló kérelmek iránt mindig fogékonynak mutatkozott. A külföldi német, francia, belga, spanyol és angol bizottságok *X. Pius pápának küldik be* a délolaszországi templomok és egyéb egyházi intézmények újralfelállítása céljából náluk befolyt adományokat.

A kereszténység első századai a könyörületeselebbi szeretet magasztos példáit mutatják.

A Szentírás lapjain olvassuk, hogy Antiochia segélyt küldött az éhhaláltól fenyegetett jeruzsálemieknek s hogy szent Pál gyűjtést rendezett számukra az achaji, macedoniai és galatai községekben. (Apostolok Cselekedetei 11, 29.; Kor. II., 8. és 9. fejezet.)

Cyprian, Carthago szent püspöke, 100.000 sestertitust (körülbelül 26.000 korona) gyűjtött össze hívei körében a fogságba került numidiaiak kiváltására (Ep. 60). Szent Vazul pedig beszéli, hogy egyháza még az ő idejében is hálásan emlékezett vissza arra a segítségre, melyet egykor Dénes, római püspök küldött a veszedelembé jutott községnek. (Ep. 80 ad Damas.)

Ez az áldozatkész szeretet, mely a régi keresztényeknek lelkét oly annyira áthatotta, éledjen föl a mi szívünkben is és hallgatva az Üdvözítő szavaira: «Boldogok az irgalmas szívűek, mert ők irgalmasságot nyernek» (Máté 5, 7), siessünk segítségére a délitáliei katasztrófa által oly mérhetetlenül sujtottaknak!

≡ Az élet kenyere ≡

Az ifjúság és a gyakori áldozás.¹

GUDOD-E, micsoda az, mi a fővezérnek tömérdek fejtörést okoz? A hadseregnek mindennap enni adni, ez sokszor a legnagyobb föladat. Öt-hatszázézer harcos gyomrának sok, nagyon sok kell s ha nem kapnak enni, vagy nem kapnak egészséges ételt: a hősök is tehetetlen gyerme-

¹ Szuszai: A jellem útja.

kekké lesznek. Hosszú ideig tartó háborúban sokkal több katonát tesznek harczerképtelenné a hiányos ételmezés okozta betegségek, mint a kard s golyó.

Az étel az, mi a testet s a lelket összetartja s az élet tüzét a kialvástól megóvjá. Mindent meg lehet tanulni, még a koplalást is; csak azt nem tanulta meg senki, hogyan lehet étel nélkül megélni. Nem ok nélkül mondjuk minden áldott nap: «Mindennapi kenyerünket adjad nekünk ma».

Ama naptól kezdve, hogy lelkünk fölébred szendergéséből s különbséget tesz a jó s a rossz között, harcosok vagyunk, küzdenünk kell a rossz ellen, mi elvonni akar minket az Istentől s harczunknak csak a halál vet véget. Vajjon lelkünk királya, az Úr Jézus Krisztus nem gondoskodott-e harczosainak ételmezéséről, hogy az élethalál-harcban el ne gyengüljenek s ki ne dőljenek?

Rettenetes áron, saját vére árán megszerezte számunkra a lélek isteni életét a megszentelő malasztot, nem lesz-e gondja rá, hogy az az isteni élet ki ne aludjék a lelkekben?

Felütöm az Isten könyvét és örvendezve olvasom: «Én vagyok az élő kenyér, ki mennyből szállottam alá. Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él és a kenyér, melyet én adandó vagyok, az én testem». (Ján. 6, 51—52.) Amondó vagyok, hogy nem akad király, nem akad fővezér, ki ennyire gondoskodott embereiről. Hogy a maga asztaláról ad egy fővezér katonáinak, azt még értem; de hogy saját testével-vérével táplálja katonáit, azt a legjobb fővezér se tudja megtenni s az Úr isteni szeretete s hatalma megtette!

Miből készíti lelkünk eledelét?

Két étel van a természetben, melyek ezt a nevet: étel — teljes mértékben megérdemlik — e két étel: a kenyér meg a tej. A kenyérben és tejben minden megvan, a mi a test fönntartásához szükséges; a többi ételt keverten kell élvezni, hogy a testet táplálják s a kenyér egymaga táplálja. Ha az emberek kenyéren és tejen élnének, legalább százéves kort érnének el.

Valamikor nagy becsülete volt a kenyérnek. Miként a görögök legrégibb s legnagyobb költője, Homérosz beszéli, az ő korában a királyok friss kenyérral vendégelték meg királyi vendégeiket. Az ételek királyát választotta az Úr, hogy számunkra titokzatos isteni ételt készítsen; mintegy tudunkra adta ezzel, hogy az ő isteni ételle minden gyengeségünkben erőt ad lelkünknek.

Hogyan táplálja a kenyér a testet? Hát úgy, miként a fa táplálja a tüzet. A kenyér tápláló részei vérré változnak s a vér a test tápláló nedve. Az Úr teste a megszentelő malasztot gyarapítja s ez a *megszentelő malaszt lelkünk isteni vére*. Mennél több az egészséges testben a vér, annál egészségesebb, annál erősebb a test; mennél több a megszentelő malaszt a

lélekben, annál több benne az isteni élet s annál erősebb a lélek s az erős lélek keményen tud harcolni.

Voltál-e már nagy kórházban? A szent Rókus vagy szent István kórház Budapesten olyan, mint egy nagy csatatér, a sok ezer beteget a betegségek golyói terítették le. Ha egyszer benézesz ily kórházba, tanító nélkül is megérted, mekkora kincs az egészség. Nem tudom, végig tudnál-e menni a négy-ötezer ágyon a nélkül, hogy magad is beteggé ne légy. S lám vannak nők, kik nem egy napra, nem egy évre, hanem teljes életükre bezárkóznak s éjjel-nappal ápolják őket, mint egy anya egyetlen gyermekét ápolja.

Ha csak egy beteg van a házban s pár napig kell őt éjjel-nappal megszokítás nélkül ápolni, az ápoló maga is kidől, ha nincs ki fölváltsa. Egyetlen egy apáca sokszor 10—15 beteget ápol egyszerre, annyi türelmet és szeretetet pazarol rájuk, mint egy anya gyermekére, s ő ezeket az embereket soha életében sem látta! Fárasztó munkáért nagy bért követelnek az emberek: az apáca sovány kosztján kívül semmit sem kap; azaz mégis, a mai szociáldemokrata világban angyali szeretetéért nem egyszer vad szitkokat, sértéseket kap. S ő hallgat és mosolyog s lelkében az Úr lábaihoz rakja a sértéseket. Ha egyszer ily irgalmas nénikével találkozol az utcán, emeld meg kalapodat mert hőssel találkoztál! S ha megkérdezed az irgalmas nénikét, honnan veszi az erőt hősie életéhez, a jó lélek a szentség házra mutat: a gyakori, a mindennapi áldozás az, a mi hősi lelkületet s erőt önt szívébe, az irgalmas nénike mindenről lemond, de egyről a világról se mond le: az Oltáriszentségről, mert akkor erejéről mondana le.

A vértanúk milliói vérüket ontották lelkük királyáért, az Úr Jézus Krisztusért. Voltak köztük gyenge öregek s gyermekek is s ők is hősi halállal tudtak meghalni. S a halált rendszerint hosszú kínzások előzték meg, miket csak a pokol gondolhat ki. Mi adott a hit hőseinek erőt a kínok elviselésére, a hősi halálra? Az Úr, testének a vétele. Mivel nem tudták, vajjon pap hozzájuk férhet-e a börtönbe, már eleve kis érczedényben ruhájuk alá rejtették az Úr testét, hogy magukat az utolsó nagy küzdelemre megerősítsék. Egy alkalommal pap is volt a börtönben, nagynehezen kenyeret és bort is szereztek a keresztény foglyok. Ámde a pap oda volt lánczolva a padozathoz. Mít tettek hát a foglyok? Odatették a kenyeret és bort a pap mellére s így fekvé mondotta el az átváltozás isteni ígét s a keresztények mégis megszerezték a hősök eledelét!

A hősiesség netovábbja a testet-lelket ezer kísértés és veszély közepette tisztán megőrizni. Mikor az Egyház a szent szüzek emléknapjait üli meg, kik egyben vértanúságot is szenvedtek, e szenteket nem mint vértanúkat, hanem mint szüzeket ünnepli. Ezzel tudunkra adja az Egyház: a tisztaságért vivott harcz a vértanúságnál is nagyobb hősiesség. De honnan

veszik az erény hősei az erőt küzdelmeikhez? Krisztus oltára az ő asztaluk, az Oltáriszentség az ő erőforrásuk. A tisztaság drága kincsét holtod napjáig gyakori áldozás nélkül lehetetlen megőrizned, a mint gyakori evés nélkül lehetetlen egészségben maradnod.

Te tán azt mondod: gyakorta áldoztam s mégis elbuktam! Elhiszem, de bukásodnak nem az Oltáriszentség gyengesége, hanem saját hibád volt az oka.

Itt isteni eledelről van szó, melyet nem akárhogy, hanem a kellő módon kell magadhoz vened. A legjobb orvosság se használ, ha a beteg nem az előírás szerint veszi be.

Ki adja neked ezt az eledelt? Lelked királya, az Úr Jézus Krisztus. De mielőtt odaadja néked szentséges testét, próbát kíván tőled, hősi próbát a hitben. Szemed nem fér hozzá az Oltáriszentségben, füled, izlésed is tehetetlen itt, még az eszed is megáll e titokkal szemben, nem fogja föl, hogyan van itt jelen az Úr valóságos élő teste. Egyszerre fölhangzik lelkedben az Úr szava: «Ez az én testem, mely értetek adatik». Most válik el, valóban hiszesz-e lelked királyának. Ha azt mondod: Uram, Jézusom! Nem érzékeimnek, nem eszemnek hiszek, a te isteni becsületszavadra vallom: Ez a te tested! akkor kiálltad a hit próbáját, bátran odaléphetsz az Úr asztalához.

(Folyt. köv.)

A mágusok imája

AS IME a csillag előttük méne, mígnem oda eljutván, megállapodék a hely fölött a hol a gyermek vala. És bemenvén a házba, megtalálták a gyermeket anyjával s leborulván, imádták őt» (Lukács 2., 9.)

A mágusok imája az erőteljes hit kivirágzása s bódító illata. Nem szokásból, nem divatból imádkoznak. Ez az ima egy küzdelmes lélek munkája, mely utat tört magának sziklák közt s harcban áll egy világgal. Látnak gyermeket, édes anyát, tűzhelyet, gyékényt, üstöt, eperfabotot, zsákot, tömlőt, az orientális igénytelenség kulturáját... de a csillag elég nekik; imádják a miszteriumot. Van-e nagyobb örvény, mint az, mely gyermek s Isten közt nyílik? Sebaj! örvények nyiladoznak körülöttünk; a homokszem a végtelenből, a pillanat az örökkévalóból, a virág s a gyermek az Isten szeretetéből való. Nem nézünk-e mindenütt a végtelenbe? A csillagokon túl nem a mérhetetlenség özönlik-e lelkünkbe? A végtelenség oceánján lotuszvirág a lelkünk! Igen, igen az, ha imádkozni, ha a tenger hullámain ringatózni, ha illatozni tud! Úgy legyen, jertek imádkozzunk az ég alatt a holdsugarban, a tengeren, de még inkább a gyermek előtt s az Oltáriszentség titka előtt.

Imádásuk alázatos, meghajolva térdelnek az Isten végzése elött; átérzik, hogy nagy kegyelem az, így imádkozni. S ez nem esett terhükre; hiszen az Úr gyermek lett; mily édes és egyszerű, mily kegyes és biztató. Beszélhetnek vele. A gyermek légkörében mindenki alázatos lesz. Különben az ember merev és büszke, fölületes és léha; de a gyermekeknek köszönhetjük a mélyebb, az igazi életet. Különösen pedig e gyermeknek. Minél mélyebben hajlunk meg előtte, annál jobban emel magához, mert az az alázatos, az a bölcs lélek tetszik neki.

Imádásuk odaadó, tapadó volt. Nem is értem, hogy nem tört meg szívük, s nem lehelték hódolatban lelküket a gyermek arcába. Szívüket elvitték Jézus kegyelmével telve, aranyos, tömjénes, mirrhás kegyelmével, Aranyos lelket, tisztát, értékeset, — tömjénes szívet, imádkozó illatos érzémes szívet s mirrhás kezet adott nekik viszont ajándékba, kezét mely nagyot teremt, mely áldozatot hoz. Ó aranyos, tömjénes, mirrhás, Jézusunk! ilyen vagy, ha kincsünk vagy, ha imádásunk s áldozataink féltett központja vagy! Ilyen vagy, ha mindent odaadunk érted, mindent, a mi egy szemérről is kiszoríthatna téged a lelkünkéből s ha édes emléked s titkos jelenléd úgy kíséri lépteinket, mint a füstoszlop a pusztá népét. Te tűzoszlopunk vagy, te tömjénfüstünk vagy; s mirrhát szedünk sebzett kezeidből, mirrhát elernyedés, rothadás és hervadás ellen. Hát testvérek, ma aranyat, tömjént, mirrhát hozzatok Jézusnak!

A napkeleti bölcsek följajánlanak aranyat Jézusnak, a királynak; nem nézik, hogy hol van trónja; tudják, szív a trónja; nem nézik, hol van koronája; tudják, hogy az új csillag sugarából van fonva; nem nézik, hol van udvara; látják, hogy a szent Szűz hódolatos lelke mindent pótol. Ó fölség, hódolok neked. Térdhajtásom, imádásom, oltáraid előtt imádkozó néped, ez káprázatos, mélységes hódolat; háttérbe szorul tőle udvar és trón; az áhítatos lélek ragyogó tekintete minden aransugárzást homályba borít.

Tömjént ajánlanak föl! hódolnak, mint Istennek. Istent itt se látni; de a csillag, az elég, hogy higyjük. Nekünk Jézus egyénisége s az műve elég, hogy higyjünk; elég nekünk ez a csillagos élet, ez a csillagos történet... ezek a virágos nyomok a földön s a csillagos lelkek árama a történelemben; ez az árama az életnek, az ihletnek, a bensőségnek, a gyengédségnek; elég nekünk az erénynek, az individualitásoknak ez az őserdej; elég nekünk az igazságoknak ez az oczeánja; elég nekünk a kontemplációnak ez a csillagiényes csendes pusztai éje... Elég az a víziós lendület, mely lelkeket megittasított, elragadott, szerelmesekké tett égő, forró szeretettel. Áldozatokról álmodoztak; ez volt egyetlen enyhülésük; enélkül a szív kinlódott, de a permetező vér lett gyógyító, meleg borogatása; Ó lelkek, kik lázban égtek Krisztusért... ó szép anyaszentegyház lilius virgillum candida, martyrurum sanguine roseo rubea, te kötsz minket Krisztushoz!

Mirrhát ajánlanak föl; megtisztelik Jézusban a szenvedő embert, megsajnálják. Ez ad résztvevő gyengédséget érzelmeiknek... Ti finom, gyengéd, résztvevő lelkek, ti betegjei a résztvevő szeretetnek! Krisztus iránt való tiszteletetek hódolatosan alázatos, bensőséges és gyengéd. Így tisztelnek, kik szeretnek, ez a tisztelet szeretet. Olvassuk el Szent Juliánna Falkoneri érzelmeit az Oltáriszentség iránt.

Prohászka Ottokár: Elmélkedések.

Életképek

MINTEGY 18 évvel ezelőtt Pittsburgban valami Berkmann Sándor nevű anarchista rálőtt Mr. Frickre, a newyorki többszörös milliomosra; a golyó egy hajszálnyira tért el a kiszemelt áldozattól. A merénylőt elfogták, bíróság elé állították, mely őt kényszermunkára ítélte. Az ítélet kihirdetése után fenhangon megesküdü, hogy a mint kiszabadul a fogházból, ismét megkísérli a merényletet. A dúsgazdag tőkepénzesre az eset rettentő hatással volt; búskomorra lőn. New-Yorkban él gyönyörű palotában, hatalmas vasrácszat védi a külvilág esetleges támadásai ellen. A nyilvánosság előtt nem mer többé megjelenni, mert az a meggyőződése, hogy a gyilkos golyót vagy tört ki nem kerülheti. Ha titokban néha el is hagyja erődszerű palotáját, a titkos rendőrök egész serege veszi őt körül. Mr. Frick jelenleg 58 éves s «koks-király» néven ismeretes. Különféle üzleti vállalatai évente mintegy 80 millió márka jövedelmet biztosítanak számára; és ezen újkori Krözus vidám mosolyra képtelen, kerüli őt az álom, állandó rettegésben, mint fogoly él palotájában, 40.000 márkát fizetve évente az őrizetére rendelt személyzetnek. De azért még mindig kétséges, vajjon előbb vagy utóbb újabb gyilkos merényletnek nem esik-e áldozatul.

Igy fest a társadalom Isten nélkül; megátalkodott gonoszság egyfelől, a földiek rendetlen szeretete másfelől. «Én nélkülem semmit sem tehettek.» A tapasztalat fényesen igazolja. Azért a «Zukunft-Staat» elméletben még úgy a hogy tetszetős lehet némelyek előtt, de a gyakorlatban merő képtelenség. Krisztus a szegletkő, a kizárólagos alap, melyre egészséges társadalmat építeni lehet. A földre az Isten átka nehezedik, ettől csak Ő szabadíthatja meg; az a sok gazdasági, társadalmi reform-tervezet Krisztus nélkül csődöt mond; a legjelesebb nemzetgazdászok, ha állandó eredményeket akarnak elérni, föltétlenül az isteni Mester által hirdetett alapelvek tiszteletben tartásával, sőt azok hangoztatásával fogják csak szolgálhatni a közjót. Mért nem elég csak rámutatni a módozatokra, melyek segítségével

a nyomor kiküszöbölhető és a jólét növelhető, hanem nyomatékosan rá kell mutatni egyszersmind azon elvekre is, melyek megtanítják a vagyontalant, vagy a kevésbé vagyonosat arra, hogy elégedjék meg a magáéval, ne áhitozzék máséra; tanulja meg, hogy okos és takarékos gazdálkodással, munkával ő is elérheti, hogy nyomort nem látva saját családjában, boldog megelégedésben töltheti élte napjait. Viszont a dúsgazdag, ha a krisztusi elveket nem hangoztatják előtte, hanem csak a gazdaságiakat, úgy ő vagyont megkészserezheti, de arra nem igen gondol majd, hogy a kevésbé módos, vagy elszegényedett embertársainak sorsa kell, hogy őt is érdekelje, mert épen az említett krisztusi elvek kötelezik őt, hogy jóvedelmének fölöslegéből támogassa a segélyre szorulókat, mert azok reá nézve nem idegenek, hanem felebarátai, testvérei Krisztusban. Megszűnnék így az áldatlan osztályharcz, mely végre is forradalomra vezet; ebben pedig nem a jog, méltányosság s igazság győz, hanem bizonyos érdekcsoportok kerekednek felül, melyek a helyzetet kizsarolják a maguk előnyére számtalan jogos érdek rovására.

Azért ne mondjuk, hogy a keresztény elvek hirdetése kizárólag a szószékre való, a templom a hely, hol szívesen meghallgatják ezen elveket azok, kik azok szolgálatába szegődtek. Az igazságot, szerény véleményem szerint, mindenütt kell érvényesíteni s a hamisságot sehol sem szabad megtűrni, még gazdasági téren sem, mert ez vétek a közjó ellen. Tehát készetnünk kell a hamis elvekkal telített «népboldogítókat» az igazság elfogadására. Ezt pedig csak úgy érjük el, ha ott lépünk fel ellenük, hol ők is, követőik is meghallják szavunkat. Ezzel nem mondom új dolgot, a dolog lényegében s természetében rejlik annak igazsága.

Berkmann Sándor nem áll egyedül: ő typus; követői számosak; ép úgy Mr. Frick is. Egyik sem boldog; pedig mindakettő boldogságra van hivatva. Hát szíveleljék meg a zsoltáros szavait: «Jőjjetek, fiaim! halljátok engem, az Úr félelmére tanítlak titeket». Ez lesz az orvosság a társadalmi bajokra és pedig hatékony gyógyír; Isten félelme nélkül az összes elméletek csak kuruzslók tapasztalatai lesznek, melyek ideig-óráig elfödik a sebet, de nem hegesztik. Ezt az Úr félelmét az *Eucharistiánál tanulja meg* leghamarább az ember. Ha a szentségi Jézus szól hozzánk, nagy világosság támad lelkünkben; elveink jobbak, okoskodásaink következetesebbek s a mi a lényeges, a végeredmény tévmentes lesz.

Tichy Sándor, C. M.

Isten szeretett minket: ez a katolikus hittan. Szeressük mi az Istent, ez a katolikus erkölcsstan.

Röptében a nagyvilág körül.

Kis hírek. Az erdélyi Oltáregyesület ez évben tíz éves fönállását ünnepeli. A jubileum idején bővebb beszámolóhozunk. — Dr. *Hutyán Pál* besztercebányai egyházmegyei oltáregyesületi és eucharisztia-társulati igazgató Korponára neveztetett ki plébánosnak s helyébe Császik István papneveldei lelkiigazgató és teológiai tanár neveztetett ki igazgatónak. — A *battonyai* Oltáregyesület új elnöknője Fodorné Hervay Vilma lett, ki a központi Oltáregyesület ötvenéves jubileumán való személyes részvételét bejelentette. — *Dr. Prohászka Ottokár* a múlt év decemberében az Oltáregyesület meghívására Szabadkán konferenciákat tartott. — 1908. december 23-án a budapesti központi Oltáregyesület házi kápolnájában Dr. Prohászka Ottokár a bérálás szentségében részesítette báró Orosdy Rudolfot a bécsi Tereziánium-intézet növendékét, báró Orosdy Fülöp és Csetey-Herzog Sarolta gyermekét. A bérmaeresztapai tisztet báró Barkóczy Sándor teljesítette. — Budapesten a Rózsafűzér királynéja templomegyesület januárban nagyszabású gyűlést tartott a Szent-István-Társulat nagytermében. — Az Örökimádás templomegyesület 1909. január 21-én tartott beszámoló gyűlést. *A hamvazószerda előtti háromnapi szentségimádás a budapesti központi oltáregyesület tagjai számára a belvárosi plébánia helyett ez évben február 21., 22. és 23-án az Örökimádás templomában fog a szokásos körmenettel kapcsolatban megtartatni.*

Pro Calabria. A délolaszországi földrengések áldozataiért, különösen a Messzinában oly számos Oltáregyesületi tagokért mint elhunyt kedves testvéreinkért a központi Oltáregyesület január hó 16-án engesztelő szent misét mondott, melyen az egyesület választmánya, terjesztőnői és a tagok ezrei voltak jelen. A szentmisét Kánter Károly prelátus, a központi Oltáregyesület igazgatója tartotta. A hercegprimási körlevél értelmében az Örökimádás temploma január negyedik vasárnapján, azaz e hó 24-én rendez gyűjtést a hívók között a messzinai templomok fölépítésére. Úgy értesülünk, hogy Messzinában a nagy katasztrófa emlékére az olasz nemzet is fog egy Örökimádás templomot építeni. Adományokat a földrengés áldozataiért péterillérek alakjában elfogad a központi Oltáregyesület; az adományokat e lap nyugtázza.

A gyakori áldozás ligája. Egy évvel ezelőtt jeleztük már, hogy a gyakori áldozás ligája — egy eucharisztikus népszövetség — már alakulóban van. Lesz még alkalmunk megismertetni becses olvasóinkat azon tervzettel, melylyel lapunk főmunkatársa, Reviczky Aladár, a múlt ősszel a központi Oltáregyesületben tartott országos eucharisztikus értekezleten a papság elé lépett s melyet a hazai papság örömmel üdvözölt. Ilyképen a gyakori áldozás ligáját az Oltáregyesület és a Jézus Szent Szive

Társulat keretében megvalósítjuk. A központi oltáregyesületben az 1908. év januárjában *Kánter* Károly igazgató szervezte a ligát, melynek működése a pápai jubileum alkalmából azt a nagyszerű lelki demonstrációt szervezte, mely, mint arról a három kötetes diszalbum tanuskodik, Krisztus helytartójának oly sok örömet szerzett. Úgy érezzük, hogy a ligának hatalmas lökést fog adni az a fölhívás, melyet a biboros primás bocsátott papjaihoz s mely következőképen hangzik:

A gyakori szent áldozás terjesztésének egyik legjobb módja a hívek eucharisztikus ligájának szervezése lévén, fölhívom a tisztelendő lelkész-kedő papságot, hogy az Oltáregyesület és a Jézus Szent Szive Társulat keretében a hívek eucharisztikus ligáját megalakítani törekedjenek. Útmutatásul hasznos szolgálatot tehet *Reviczky Aladár* missziótársasági áldozárnak az eucharisztikus liga szervezésére vonatkozó füzeté, melyet egyik korábbi körlevelem kapcsán küldtem meg a plebános és h. plebános uraknak. *Mindenünnen értesítést kérünk a liga szervezéséről!!*

Az oltáregyesületek nemzetközi kiállítása, a melyben a budapesti központi Oltáregyesület is fényesen volt képviselve, 1908. utolsó napjaiban záródott be. A pápa, ki többször is megjelent a Vatikán kiállítási csarnokában, elismerését fejezte ki az eucharisztikus világ példászerű áldozatkészsége fölött. Ezen őszi kiállításról úgy szerezhetünk kellő fogalmat, ha legalább annak részletes statisztikáját közöljük.

Tunicella volt 72, miseruha (casula) 1730, vecseryepalást 218, stóla 618, bursa 475, corporale 6004, kehelytörlő 10.450, vállkendő 3735, karöltő 5650, miseing 1025, karing 825, öv 723, kehelyfedő 3250, tobalea 1045, szentségmutató 114, áldoztató kehely 206, kehely 534, ostyaszelencze 24, fémszelencze a szentség számára beteglátogatásnál 21, fémdobozok a szent olajok számára 11, füstölő 38, gyertyatartó 476, kereszt 57, lámpa 35, ámpolna 22, misekönyv 205, misekönyvvállvány 8, áldoztatóköpenyke 331, vánkös 53, kéztörlő 243, csengő 11, vélum 10, conopeum (oltárszekrény elé való függöny) 35, missziókazetta 50, kép 10, szobor 4, gyász-misekönyv 33, ereklyetartó 4, keleti szertartásokhoz szükséges öltönyök 13, keresztelőmedencze 27, selyemernyő (déli vidékeken szentségátvitelnél használják) 28, oltárszekrény 3, trón szentségkitételhez 4, keresztút 3, virágváza 16, ostyatartó 12 stb.

Magyarország a nemzetek versenyében. Levelet kaptunk Rómából, az Oltáregyesületek anyatársulatától. Elismeréssel adózik a magyar nőnek, a ki kezének munkájával és az imádandó Oltáriszentség mellett való tanúságtételével becsületet szerzett a magyar nő nevének. A levél *Kánter* Károly pápai prelátushoz, mint igazgatóhoz van intézve s a következőképen hangzik: Van szerencsénk itt mellékelten elküldeni azt a nagy kedvezményt és fölhatalmazást, melyben Szentséges Atyánk mindazokat részesíti, kik a

jubileumi esztendőben a kegyelet ajándékaihoz valamiképen hozzájárultak. Boldogoknak éreztük magunkat, midőn a vatikáni kiállításon azt a tényt tanúsíthattuk, hogy a Budapesti Központi Oltáregyesület a legodaadóbb szeretettel egyesült a római központtal, hogy Szentséges Atyánk iránt való hűségének és ragaszkodásának kifejezését adja. Legyen szabad imáinkba ajánlanunk az Oltáregyesület messzinai tagjait, a december 29-iki katasztrófa nagy zömét. Sokan voltak és buzgók voltak. Itt Rómában szentmisét mondunk érettük, a melyen az összes tagok megjelennek.

Roma, 1909. jan 9. Via Nomentana 4.

Victorine de Robiano.

Ide csatoljuk egyszersmind a Központi Oltáregyesületnek úgy a tavaszi (májusi), mint az őszi (novemberi) jubiláris kiállításra küldött ajánléktárgyairól szóló statisztikát a következő adatokban:

Antipendium 53, oltárterítő 122, humerale 404, csipke 8, cingulum 64, alba 138, karing 127, ministránsing 16, corporale 768, palla 459, stolavédő 89, burza 10, stola 59, velum 17, ciboriumköpenyke 31, beteglátogatási burza 16, pulpitus terítő 4, dalmatica 6, casula (miseruha) 135, pluviale 3, párna 24, kehely 12, ciborium 3, missio casetta 17, misekanna 5 pár, csengő 1, olajtartó 1, füstölő tömjéntartóval 1, ereklyetartó 2, gyertyatartó 2, virágkoszorú 1, méz 1 hordócska.

X. Pius pápa szózata az egész földön elterjedt Oltáregyesületekhez.

A legméltóságosabb Oltáriszentség örökimádására és a szegény templomok fölsegélyezésére alakult római Oltáregyesület, mint anyatársulat, valamint a hozzá bekebelezett Oltáregyesületek különös elismerésünkben részesülnek; méltóknak bizonyulnak erre nemcsak azért a szorgalomért, a melylyel a legszentebb ügynek szolgálatában állanak, hanem azért a kegyeletért is, a melylyel áldozári jubileumunkat megünnepelni óhajtották, hogy Nékünk az istentiszteletre szükséges tárgyakat ajándékoztak. Épen azért Mi az összes egyesületeknek atyai szívvvel nyújtjuk apostoli áldásunkat, égi segítséget esdve le rájuk és újlag megerősítjük azon kedvezményeket és előjogokat, a melyekben úgy Mi általunk, mint Elődeink által részesítették. Egyszersmind kifejezzük azon legforróbb óhajunkat, hogy ezen egyesületek különösen a püspökök buzgó támogatása folytán számban mindinkább gyarapodjanak és hogy az összes tagok, a kik az egyezés és a szeretet eme legfőbb Szentségének különös szolgálataiban állva, egymás iránt való szeretetben s Jézus Krisztus helytartójával is egyeknek éreztik magukat és a katolikus egységnek legfőbb példaképét nyújtják, törekedjenek továbbra is a római anyatársulathoz ragaszkodva újabb, meg újabb kitartó munkára lelkesedni. Kelt a Vatikánban, 1908. december hó 21-én. *X. Pius.*

Jubileumi áldás. Az oltáregyesületi igazgatók fölhatalmazása. Szentséges Atyánk X. Pius pápa Vanutelli Vincze bíborost az Oltáregyesületek

fővédnökét azzal bizta meg, hogy fejezze ki köszönetét a legméltóságosabb Oltáriszentség örökimáadására és a szegény templomok fölségelezésére alakult egyesületeknek, melyek a Szentatyának ötvenéves áldozási jubileuma alkalmából a katolikus istentisztelet fényének növelésére ajándékokat ajánlottak föl; az Oltáregyesületek igazgatóinak pedig az egész föld kerék-ségén fölhatalmazást adott, hogy a jubileumi év leteltével egy általuk választott napon teljes bucsúval összekötött pápai áldást adhatnak az anyaszentegyházban szokásos szertartások és föltételek szerint. A bucsúban az Oltáregyesületek tagjai és mindazok a jelenlevők részesülhetnek, kik a jubileum alkalmából a Legméltóságosabb Oltáriszentség iránt való imáadásnak és Szentséges Atyánk iránt való gyermeki hódolatnak tanújelét adták. Róma, 1908. november hó 23-án. *Vanutelli Vineze*, bíboros.

Az örökimáadás templomában Kánter Károly prelátnak, a központi Oltáregyesület igazgatója február hó 14-én vasárnap délután 5 órakor fogja a pápai áldást kiosztani.

Az eucharisztikus díszalbumok statisztikája Ime a magasabb mathesis. a Krisztusban való eszményi élet számokban kifejezve. Szentséges Atyánk jubileumára a katolikus nemzetek albumokat adtak át a szentatyának, a melyben az érette följajánlott áhitatgyakorlatok voltak följegyezve. A budapesti központi Oltáregyesület ezen lelki ajándékát a Pázmány egyesület római zarándoklatja alkalmából dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök adta át a jubiláris pápának. Hazánkon kívül Olaszország, Belgium, Franciaország, Spanyolország, Portugália, Ausztria, Irorság, Egyesült-Államok, Venezuela, Mexikó részről a közetkezők ajánlottak föl a Krisztus helytartójának hosszú boldog uralkodásáért: Áldozás 1,098.753; imaóra 774.788; szentséglátogatás 1,733.833; mise 478.965; rózsafüzér 1,155.887; keresztút 160.534; önmegtágadás 148.372; alamizna 174; irgalmasság egyéb följajánlott cselekedetei 714.213; alamizsnálkodásban, jócselekedetben, imában töltött napok száma 10.000. Elmondhatjuk az apostolok cselekedeteinek írójával: Az Isten igéje pedig megsokasodék és terjedezék.

Az Oltáriszentség a világ legelső birodalmában. Ha valahol a világon, úgy a világhódító brittek birodalmában imponál a személyiség ereje. Az Oltáriszentségben legyőzhetetlen Jézus megjelent London utczáin. Vanutelli bíboros a pápa követe a Westminster katedrális oromzatáról megmutatta az angol népnek Őt, a kitől minden gazdagság, hatalom, dicsőség, származik. Ennyi volt az egész. Az Oltáriszentség nem jött ki a terekre, az utcákra, csak a magasból látták Őt, de a lelkesedés, mely a brit szivekből e pillanatban elemi erejével tört ki, ez is elég volt ahhoz, hogy Asquith miniszterelnök, ki ismeri a nagy egyéniségek értékét, az Oltáriszentség előtt takarodót fúvatott és politikát változtatott. A londoni eucharisztikus kongresszus nyomásának köszönhetjük, hogy az angol iskolatörvény

javaslatát visszavonták. Hogy a katolicizmus bátor föllépése mennyire megfélemlítette a kormányt, annak nemcsak a javaslat visszavonása az egyetlen bizonyítéka, hanem *Asquith* miniszterelnöknek az a nyilatkozata is, melyet a javaslat visszavonása után tett. Régi sérelme ugyanis az angol katolikusoknak, hogy a még a XVI. században szerkesztett angol királyi esküforma tiszteletlenül említi az Oltáriszentséget és szűz Máriát. A londoni eucharisztikus kongresszus alkalmával a határozati javaslatok első pontja volt ennek az esküformának a megváltoztatása. Azóta ezt úgy a felső- és alsóházban interpellációk alakjában sürgették, de *Asquith* miniszterelnök folyton igyekezett kitérni a dolog elől. Mikor azonban a kultuszminiszter a hírhedt *education bill*-t beterjesztette a házba, akkor a fölzúduló katolikus közvélemény csillapítására *Bray* lord interpellációjára a gyarmatügyi államtitkár a kormány tudtával természetesen olyan nyilatkozatot tett, hogy az esküforma megváltoztatása ma már igenis lehetséges. Mikor tehát *Runciman* visszavonta javaslatát, utána fölállt a miniszterelnök és kijelentette, hogy a felekezetek békéjét óhajtja s a katolikusok sérelmeit orvosolni akarja, igéri tehát, hogy a katolikusok megnyugtatósára nemcsak a népoktatási törvényjavaslatnak a napirendről való levételét óhajtja, hanem a királyi esküforma szövegének megváltoztatását is és ennek végrehajtását teljes erejével szorgalmazni fogja.

✠ **Új bucsúk szentségimádók számára.** X. Pius pápa mindannyiszor 100 napi bucsút engedélyez mindazok számára, a kik zárt oltárszekrény előtt bármily nyelven a következő imát mondják: *Jézusom, édes Istenem, imádlak Téged, ki a szeretet eme szentségében jelen vagy.* Azok, kik ezen imádságot térdenállva az ünnepélyesen imáadásra kitett legfölségesebb Oltáriszentség előtt mondják 300 napi bucsút nyernek, azok pedig, kik valamely templom vagy kápolna előtt, a hol az Oltáriszentség őriztetik, továbbmennek s a szentség iránt való tiszteletüknek és imádatos hódolatuknak bármi jelét adják, szintén 100 napi bucsúban részesülnek. Szentséges Atyánk ezen bucsúkat 1908. június hó 28-án Szent Péter és Pál ünnepének előestéjén engedélyezte.

Saragossa fényárban. A spanyol nemzet régi dicsőségéből csak egyet őrzött meg: hitét. A vadregényes és bűvös-bájos Pyrenéek csúcsain két csillag ragyog még: az Oltáriszentség imádása és Mária tisztelete. Nemrégiben Catalonia fővárosára, Barcelonára fordult figyelmünk. Azt olvastuk erről a hatalmas gyárvárosról, hogy ez az anarkia fészke, hol a bombák gármadaszámban hevernek. És íme a sötét gyárváros füstgomolyát is áttörte az Oltáriszentség fényes sugara: Barcelona a Mária-kongregációk leghatalmasabb szervezője. A munkáskongregációnak itt nemcsak háza, de fényes palotája van, modern igények szerint berendezve, a hol a mindennapi áldozás és a katolikus sajtó, a Jézusban való, húsból-vérből való kato-

likus életnek ez a két hatalmas mozgatója nem ismeretlen. Ejnye de igaz az a közmondás, a mit Cataloniáról mondanak: Dicen che los Catalanes de las pietras sacan penes. Azt mondják, hogy a kataloniak még a kövekből is kenyeret csinálnak. Ime a kőszívű anarchistákból eucharisztikus embereket csináltak azok a kongreganisták, embereket, kik a mennyei kenyérral élnek és hozzá hasonlóak lesznek; nem kövek többé, hanem jók mint kenyerek, a kik másokért fölálodozzák magukat és életüket is odaadják ha kell. A barcellonai munkáskongregáció szabályzatában benne van, hogy a kongregáció tagjai fákllyakkal kísérik el az Oltáriszenséget, ha a pap ézt beteghez viszi. Így él még a modern Spanyolországban a nagy ősök tradíciója. És Mária tisztelete? A múlt év szeptemberében Saragossában nemzetközi Mária-kongresszust tartottak, mely talán jelentőségében hasonló a londoni eucharisztikus kongresszushoz. A kongresszus fénypontja szeptember 28-a volt. A spanyol büszkeség és a lelkesedés imájában és szertartásaiban is megnyilatkozik. Déli nép, lelke éget és ragyog, ez az ő imádkozó lélkének pszichológiája. Szeptember 28-án, hétfőn, az istentisztelet után San-Carlos püspöke szent Bernárd nyelvén remekelt szűz Mária beszédével, a pápai követtel élükön az egész hallgatóság könyárban úszott, minek hatása alatt a hívek a templomból kimenet óriási tüntetést rögtönöztek az ékesen szóló püspök mellett. Délután fölolvasták a határozatokat, a melyek a kongregációk apostolkodását irányítják és a Mária-sajtó terjesztését stb. czélozzák. Áldás után következett a szent olvasó körmenete. Érdekes. A szent olvasó minden egyes titkát, a lorettói letenye minden egyes mondatát különálló festményben állították elé s minden ilyen egyes képet hat-hat férfiú vitt a körmenetben. Az óriási néptömeg minden egyes képnél élénken tüntetett, a mint előttük elhaladt. Minden egyes képet négy katona követett és tizenkét lámpavívó a tíz üdvözlét, miatyánk és dicsőség példázására. Minden egyes csoportot ministráns ruhába öltözött oltárszolgák választottak el egymástól, a kiket a katonai zenekar követett zászlójuk alatt. A jámbor társulatok nyomukban haladtak, égő gyertyával kezükben és szent olvasóval az ajkukon. Majd következtek a királyi főhercegnők, hivatalos személyek, püspökök, a pápai követ; majd a szentolvasó basilikának hú utánzata egy fényesen kivilágított kocsin, végül Spanyolország nagy kegyhelyének, a pilári szűz Anyának szobra pompás trónuson. Mindenki mélyen meghódolt a szűz Anya előtt s egetrázóan folyton visszhangzott ajkukon: «Éljen Jézus! Éljen szűz Mária!» Ilyen csak Spanyolországban lehetséges, a hol Máriatisztelettel teli a levegő. Tíz diadalív s a székesegyház nyolcz tornya villamárban úszott.

A lavínák hazájában. Svájcban a Sitten közelében levő Nax községben néhány hét előtt egy vasárnap délelőtt az istentisztelet alkalmával a templom tetőzete beomlott és a templomban levő híveket maga alá temette. A szerencsétlenségről újabban a következő részleteket jelentik:

A pap épen megkezdte rendes miséjét, a mikor óriási recsegés és ropogás között a templom beszakadt és maga alá temette a templom középhajójában egybegyűlt híveket. Mintegy százan, férfiak, nők és gyermekek vegyesen kerültek a romok alá. A szerencsétlenség hírére megjelent hatósági közegek azonnal megkezdtek a törmelék eltávolítását és körülbelül egy órai megfeszített munka után sikerült a szerencsétlen áldozatokat a templom mellett lévő szabad térségre kihozni. A romok közül az eddigi hírek szerint harminczegy holttestet és mintegy hetven többé-kevésbé súlyosan sebesült áldozatot húztak ki. A sérülések némelyike olyan súlyos, hogy még több haláleset várható. A középkorban épített templom teljesen elpusztult. Az oltár előtt álló papnak és a közelében lévő egyházközségi előljárónak semmi baja nem történt. A templomot nemrég tatarozták és egyuttal ki is bővítették; azt hiszik, hogy a falak akkor megrendültek és ez a körülmény okozta az óriási szerencsétlenséget. A vidék lakósaival vallásos emberek, vérbeli hegyi lakók, Svájcznak azon vidékéről valók, honnan a pápa svájci gárdájának százas katonái kerülnek ki.

Az ima megadóztatása Franciaországban. A szinpad ezúttal Franciaország és az örömapa — ki, ha nem ő — Briand. Briand miniszter újat gondolt és nagyot: megadóztatta az — imát. Köriratot intézett az iskolák rektoraihoz, melyben felszólítja őket, hogy összehíván az iskolatanácsot, vitassák meg, mily adót kelljen azon iskolásfiukra kivetni, a kik a vallási oktatáson és a vallási gyakorlatokon résztvesznek. Tehát Franciaországban a jövőben azok az iskolásfiuk, a kik a vallási gyakorlatokon és ünnepeken résztvesznek, speciális adót fizetnek.

Marseilleben minden egyes imádkozó fiúra 30 frank esik évente.

«Ez az a szabadság — mondta egy alkalommal Briand — a melyet én gondolok.»

Milyenek az eucharisztikus mozgalmak francia földön. Mint a *La Croix*-ban olvassuk, Mons. *Donais* beauvais-i püspöknek sok gondot okozott, hogy az egyházmegyéje területén az egyház és a vallás elleni közönyt hogyan győzze le. Miután haszon és eredmény nélkül maradt a régi kipróbált eszközök alkalmazása, végre elhatározta magában, hogy felhasználva a francia nép rendjel után vágyó szenvedélyét, ő is egy új rendjelet alapít; a mit tényleg meg is tett. Az új rendjel neve: *egyházi tisztikereszt* s piros-zöld szalagon függő emaillezott keresztből áll, melyre a beauvais-i egyházmegye czimere van festve és azoknak adatik, kik templomlátogatási és összes egyéb egyházi és vallási kötelességüknek buzgósággal felelnek meg. Mint a «*La Croix*» tudósítója mondja, azóta soha sehol sem lehet látni az egyházmegye területén üres templomot.

Szilárd-u. 24. sz. gróf Zichy Nándorné VIII., Scitovszky-tér 2. Zichy Luiza grófnő VIII., Vas-u. 10 sz. Zichy Kray Irma grófnő VIII., Muzeum-utca 15.

Az Oltáregyesület terjesztésével foglalkozó úrnők névjegyzéke: Az I. kerületben: Hajda Károlyné Albert-u. 83. sz. Karkis Malvin Tigris-u. 2. Lorenz Adél kir. várpalota. Miskó Józsefné Attila-körút 22. sz. Özv. báró Skerlecz Károlyné, Báró Skerlecz Kara és Mária, Uri-u. 64. Zubriczky Józsefné Naphegy-u. 1/c sz.

A II. kerületben: Erdélyi Teréz Kacsu-u. 22. I. 15. sz. Fábry Sarolta Medve-u. 22. Gervay Luiza Medve-u. 22. sz. Özv. Zuber Kálmánné Csaba-utca 12. II. 9. sz.

A III. kerületben: Bernáth Ignáczné Kerék-u. 41. Laub Jánosné Templom-utca 6. szám.

A IV. kerületben: Éberling Józsefné Veres Pálné-u. 9. sz. III. Finta Róza Veres Pálné-u. 27. Fischer Ágnes és Róza Városház-u. 4. sz. III. 12. Galli Betti Régiposta-u. 1. sz. I. Novák Mártonné Egyetem-u. 3. Tausch Hermin Borz-u. 8. sz.

Az V. kerületben: Steindl Rezsőné Erzsébet-tér 7.

A VI. kerületben: Blaskovich Ida ny. pályaudvar I. sz. raktárpavillon. Kraemer Gézáné Rákóczy-út 10. II. Özv. Lafranko Jánosné Erzsébet-körút 58. sz.

A VII. kerületben: Dancer Aloisia Dob-u. 14. I. Harer Gyuláné Bajza-u. 14. sz. özv. Klár Józsefné Nagydiófa-u. 10. özv. Klusatsek Rezsőné Vörösmarty-utca 10/b sz.

A VIII. kerületben: Báró Barkóczy Ilona Sándor-u. 23/a. Gróf Batthyány Tivadarné Horánszky-u. 4. sz. Özv. Bányai Miklósné József-u. 20. I. Özv. Farkas Györgyné Tavaszmező-u. 16. sz. Gosztonyi Kálmánné József-körút 63. II. Hellebronth Berta Üllői-út 68. sz. III. Herman Lászlóné Német-u. 37. özv. Hoffmann Tódorné Mária-u. 22. sz. Holéczy Józsefné Kemény Zsigmond-u. 12. II. Hornyák Istvánné Illés-u. 26. sz. Özv. Edvi Illés Gyuláné Népszínház-u. 40. II. 3. sz. Jungmayer Mihályné Óriás-u. 42. II. 11. sz. Kvassay Jenőné sz. Barkóczy bárónő Rökk Szilárd-u. 41. Lafrankó Károlyné Mária-u. 21. sz. I. Murman Alexandra Horánszky-u. 28. Rózsay Valéria Sándor-u. 13. sz. II. 8. Gróf Serényi Istvánné Szentkirályi-u. 16. sz. Tihanyi Béláné Szentkirályi-u. 11. Tretter Györgyné Magdolna-u. 15. sz. Gróf Zichy Livia Klára Scitovszky-tér 2.

A IX. kerületben: Dr. Cseley Józsefné Üllői-út 79. sz. Keszteli Betti Üllői-út 85. Madaras Józsefné Kinizsy-u. 2. sz. Rabolt Margit Üllői-út 9.

A X. kerületben: Herfort Ilona és Irén Alsó vaspálya-u. 5. sz. 13.

A szepesi egyházmegye területéről befolyt adományokról 1908-ik évben. Lykavkai hívek 10 k, Márkusfalvi hívek 26 k, Trsztenai hívek 106 k 16 f, Mindszenti hívek 28 k 32 f, Szlanina Ilona Igló 2 k, Batizfalvi hívek 7 k 20 f. Összesen 178 korona 73 fillér.

Az eperjesi gör. szer. kath. püspöki egyházmegye az Oltáregyesület szent céljainak előmozdítására 1908. évben. A havaji egyház és oltáregyleti tagok illetéke 11 k 14 f. A kopói egyház és oltáregyesületi tagok illetéke 25 k. A kissebeni-majorsági fiókegyház illetéke 12 k 24 f. A varannói esp. kerület egyházainak illetéke 7 k 50 f. A felsőszepesi kerület egyházainak illetéke 8 k. A lomnai kerület egyházainak illetéke 7 k 02 f. Berkenyédi egyház illetéke 2 k. Felsősomai anyaegyház és jákórécze-kissebeni majorsági fiókegyházak illetéke 3 k 96 f, A molnárágási egyház és az oltáregyleti tagok illetéke 12 k 62 f, A makoviczai esp. k. egyházainak illetéke 17 k, A miskolci egyház és oltáregyleti tagok illetéke

13 k, A kassai egyház és oltáregyleti tagok illetéke 40 k 08 f, A kopói egyház és oltáregyleti tagok illetéke 24 k 04 f, A mucsonyi egyház és oltáregyleti tagok illetéke 28 k, A hajókereszturi egyház és oltáregyleti tagok illetéke 30 k, A kissebenedi és majorsági templ. és egyesület illetéke 11 k 24 f, A zsolcai egyház és oltáregyleti tagok illetéke 56 k 80 f. Összesen 309 korona 64 fillér.

Özv. Erdélyi Györgyné gyűjtése. Ürge Ágnes 2 k, Bús Margit 1 k, Tott Viktória 40 f, Nagy Mária 1 k, Ürge Viktória 1 k, Tott Rozália 40 f, Nyeseó Márczel 40 f, Árpás Magdolna 40 f, Ürge Léni 40 f, Vizi Ercsi 40 f, Katona Apolónia 2 k, Ürge Angela 2 k, Katona Margit 2 k, Deák Emilia 2 k, Erdélyi Ágnes 2 k, Özv. Erdélyi Imréné 1 k, Ürge Borbála 2 k, Erdélyi Ignác 2 k, Ürge Magdolna 2 k, Özv. Ürge Dávidné 4 k, Morvai Ferencz 50 f, Morvai Ferenczné 50 f, Morvai József 50 f, Morvai Józsefné 50 f, Erdélyi Ágostonné 2 k, Erdélyi Jozefin 2 k, Erdélyi Angelika 2 k, Nagy Emilia 2 k, Ürge Katalin 2 k, Mohácsi Katalin 2 k, Pálfi Jánosné 2 k, Skalicsár Mária 24 fillér.

Az Oltáregyesület rendes tagjaitól 1908. évben befolyt tagdíjak.

Május hóban befolyt díjak: Meixner Jánosné 10 k, Heinrich Flóra 10 k, Heinrich Kálmánné 10 k, Tömöry Kálmánné 5 k, özv. Kéry Jánosné 4 k, Lutzenbacher Pálné 10 k, özv. Geist Gyuláné 10 k, Wolf Anna 2 k, Stromszki Matild 2 k, özv. Stromszki Lajosné 2 k, Jakob Magdolna 2 k, Kóczán Lászlóné 2 k, Péceli Paula 1 k, Bodonovits Borbála 24 f, Nagy Anna 1 k, Posch Borbála 1 k, Sebestyén Mária 60 f, Pintér Augustza 60 f, Peruchon Teréz 2 k, Hevesy Jenny 5 k, Fellner Károly és neje 6 k, a tarnamérai tagoktól befolyt 17 k 18 f, Iszakra Teréz 2 k, Szabó Mártonné 1 k, Laub Jánosné terjesztő által özv. Haszman Józsefné 2 k, özv. Széger Józsefné 2 k, Willinger Ferenczné 2 k, özv. Egerer Ferenczné 2 k, összesen 10 k, Gradl Anna 4 k, Hausler Márton 4 k, Tomasits Emma és Mária 2 k, Spuller Istvánné 2 k, özv. Sibinger Antalné 2 k, Kovács Rozália 20 k, Kis Erzsébet 1 k, Cseri Mihályné 1 k 20 f, Landsteiner Gizella 2 k, Csongor Veronika 30 f, Pap Antalné 2 k, Tary Józsefné 2 k, Szabó Mária 1 k, Zomzeli Jusztó 30 f, Schelly Irma 4 k, Kodor Zsófi 1 k, Dancer Aloissia terjesztő által, Váradi Andrásné 1 k, Nürnbergi Katalin 24 f, Petró Júlia 4 k, Marinovits Szilárdné 2 k, Draskovits Mária 1 k, Vocazek Aloissia 1 k, Papp Teréz 2 k, Artmann Erzsébet 2 k, Hegedűs Anna 40 f, Szegedi Karolin 1 k, Kralovánszki Katalin 2 k, Mayer Anna 4 k, Kisházi Jánosné 1 k 20 f, Minkl Mária 2 k, összesen 23 k 84 f, Billein Sámuelné 1 k, Edvi Illés Gyuláné terjesztő által, báró Mandorff Károlyné 8 k, Edvi Illés Aladár 2 k, Heuberger Rezső 2 k, összesen 12 k, Rausch Ferenczné 10 k, Frekan Júlia 1 k, özv. Fujsz Istvánné 10 f, Toldi Mihályné 20 f, Studnicki Irma 1 k, Rehm Zsigmond és neje 4 k, Strerer Imréné és Ilona 10 k, özv. Gohl Antalné 2 k, Petsche Helén, Jozefin Erzsébet és Mária 8 k, Grüner Jozefa 2 k, Chrisztmann Rozina 2 k, Hagyó Emilia 4 k, özv. Gubicska Jánosné 1 k, özv. Unger Leoné 4 k, Hilscher Mária 1 k, özv. Keller Károlyné 2 k, a szerb neuzinai tagok 7 k 20 f, Reigell Vilma 2 k, Andrus Antalné 2 k, özv. Siskó Mihályné 3 k, Boucher M. 2 k, özv. Döry Gézánné 40 f, a sümegi tagoktól, Varga Mária 40 f, Végh Mária 40 f, Német Karolin 40 f, Sziijgyártó Béláné 1 k, összesen 2 k 20 f, Dévény Gyuláné 2 k, Zauner Richardné 2 k, Roth Endréné 1 k, Gergen Margit 4 k, Frekan Irma 2 k, Dobronyi Mihályné 50 f, Regács Anna 1 k.